

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 2. december 2010
Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande
- Politisk enighed
KOM (2010) 658

Side 3

2. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet
- Politisk enighed
KOM (2010) 693

Side 13

3. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for fangståret 2011 af orienteringspriser og EU-producentpriser for visse fiskevarer i henhold til forordning (EF) nr. 104/2000
- Vedtagelse
KOM (2010) 711

Side 15

4. Kvalitetspakken - en sammenhængende EU politik for kvaliteten af landbrugsprodukter:
 - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter
 - Forslag til revision af forordning (EF) nr. 1234/2007 (fusionsmarkedsordningen) vedrørende handelsnormer*- Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 17

5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 - fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter
- *Udveksling af synspunkter*
KOM (2010) 672

Side 24

6. (Evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 vedrørende kontraktmæssige relationer i mælke- og mejerisektoren
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 33

7. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen i markedssituationen og de deraf følgende betingelser for en gnidningsløs afvikling af mælkekvoteordningen
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 38

8. Kvartalsrapport fra Kommissionen om markedet for mejeriprodukter
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 42

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 13.-14. december 2010

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande KOM (2010) 658

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande (TAC/kvoteforslaget). Forslaget omfatter dels EU-bestande, herunder Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC¹ for 2011 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet i 2011.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 658 af 10. november 2010 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 15. november 2010.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget falder ind under EU's enekompetence, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, er Regeringen enig heri.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, herunder bestande ved Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2011 og fordele EU's rådighedsmængder til medlemsstaterne. Der skal endvidere fastsættes fiskeriindsatsbegrænsninger for fiskeriet for 2011.

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder.

Forslaget bygger på den videnskabelige rådgivning udarbejdet af Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES) og Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) i kombination med de regler for TAC-fastsættelse afhængig af risikoniveauet for de enkelte bestande, som fremgår af Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2011² (Kommissionens politikerklæring).

Fiskerimulighederne foreslås for de vigtigste bestande, som for eksempel torsk, kulmule, tunge, rødspætte og jomfruhummer fastsat på basis af reglerne i de relevante langsigtede planer.

Videnskabelig rådgivning

Det Internationale Havforskningsråd (ICES) giver for 2011 ikke som i tidligere år én rådgivning, men præsenterer rådgivningen ud fra forsigtighedsprincippet, forvaltningsplaner og maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i en uprioriteret rækkefølge. Denne ændring skyldes til dels, at ICES er begyndt at rådgive ud fra princippet om MSY. De tre rådgivninger er dog ikke givet for samtlige bestande.

I nedenstående oversigter redegøres der for rådgivningen for den enkelte bestand på grundlag af forvaltningsplaner. Hvor der ikke foreligger forvaltningsplaner, redegøres der for ICES' rådgivning samt for Kommissionens politikerklæring, hvor det er relevant. Kommissionens politikerklæring indebærer for visse bestande en højere TAC end den, der følger af ICES' rådgivning, for andre bestande en lavere TAC.

Aftaler med tredjelande

Forslaget implementerer de fiskeriaftaler, som EU indgår for 2011 med en række tredjelande for så vidt angår fiskerimuligheder, herunder Norge, Færøerne og Grønland. Forslaget fordeler desuden de kvoter, som er vedtaget blandt andet på årsmøderne i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav) og ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet), IATTC (Den Inter-Amerikanske Kommission for Tropisk Tunfisk) og CCAMLR (Konventionen om bevarelse af de marine levende ressourcer i Antarktis) m.fl.

EU-Norge

Aftalen mellem EU og Norge regulerer forvaltningen af en række vigtige fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, herunder torsk, kuller, sej, hvilling, rødspætte, sild og makrel. EU og Norge fastsætter i fællesskab en samlet TAC for disse bestande, der fordeles til hver part efter en fast fordelingsnøgle. Der er for torsk, sild, kuller og sej aftalt langsigtede forvaltningsplaner, der løbende tilpasses.

I aftalen udveksler parterne også fiskerimuligheder for en række bestande i Nordsøen såsom blåhvilling, havtaske, jomfruhummer, rejer og tobis, samt arktisk torsk, rød fisk, arktisk sej og kuller i Norskehavet og Barentshavet, foruden kvoter i grønlandsk farvand.

² Jf. KOM(2010) 241 af 17. maj 2010.

Af betydning for fiskeriaftalen med Norge er derfor også de multilaterale forhandlinger mellem EU, Norge, Island og Færøerne om forvaltningen af blåhvilling og makrel.

Af de fællesforvaltede bestande er særligt torsk, rødspætte og sild af betydning for Danmark. Ligeså er fiskeriet efter havtaske og jomfruhummer i norsk farvand, hvor Danmark har langt hovedparten af EU's kvote.

Oversigt over den biologiske rådgivning om de fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat i 2011:

Art	Rådgivning	TAC i 2010 (i tons)	DK andel af EU's kvote
Torsk i Nordsøen og Skagerrak	<u>32.200 tons</u> ³ Bestanden er lille, men i svag stigning, rekrutteringen ringe, og fiskeridødeligheden steg fra 2007 til 2009. ICES har godkendt forvaltningsplanen, i henhold til hvilken TAC vil skulle reduceres med 20 % til 32.200 tons.	33.552 i Nordsøen og 4.793 i Skagerrak	20 % i Nordsøen og 83 % i Skagerrak
Kuller i Nordsøen og Skagerrak	<u>36.000 tons</u> Bestanden er forsat inden for sikre biologiske grænser. I henhold til forvaltningsplanen giver det en TAC i 2011 på 36 000 tons, svarende til en reduktion på 5 %.	37.995	7 % i Nordsøen og 84 % i Skagerrak
Mørksej i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat	<u>93.600 tons</u> Bestanden er indenfor sikre biologiske grænser. Ved at følge forvaltningsplanen, der er godkendt af ICES, reduceres TAC'en for 2011 med 13 % til 93.600 tons.	107.044	9 %
Hvilling i Nordsøen	<u>12.700 tons</u> ⁴ Bestanden af hvilling er gået voldsomt tilbage i gennem de sidste 25 år, men gydebiomassen er steget svagt siden 2007. ICES rådgiver i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet, at TAC'en kan fastsættes til 12.700 tons. I henhold til Kommissionens politikerklæring kan TAC'en fastsættes til hhv. 11.000 tons i Nordsøen og 3.600 tons i den østlige del af Den Engelske Kanal (-15 %).	15.173	13 %
Hvilling i Skagerrak / Kattegat	Ingen rådgivning.	1.050	90 %
Rødspætte i Nordsøen	<u>73.400 tons</u> Bestanden er i klar fremgang, og gydebiomassen i 2011 er estimeret til at være den højeste i mere end halvtreds år. ICES rådgiver, at TAC'en i henhold til forsigtighedsprincippet kan fastsættes til 144.400 tons, og at TAC'en i henhold til princippet om overgang til maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) kan fastsættes til 64.200 tons. ICES har i november 2010 godkendt forvaltningsplanen. Ved en anvendelse af forvaltningsplanen har ICES beregnet TAC'en til 73.400 tons (+ 15 %).	63.825	20 %

³ ICES's anbefaling omfatter også den østlige del af Den Engelske Kanal, ICES-område VIId, hvorfor rådgivningen for 2011 i absolutte tal ikke direkte kan sammenlignes med TAC i 2010.

⁴ Rådgivningen omfatter både Nordsøen og den østlige del af Den Engelske Kanal (ICES-område VIId), hvorfor rådgivningen for 2011 i absolutte tal ikke direkte kan sammenlignes med TAC i 2010.

Art	Rådgivning	TAC i 2010 (i tons)	DK andel af EU's kvote
Rødspætte i Skagerrak	<u>8.000 tons</u> ⁵ Der er usikkerhed om bestanden. For 2011 rådgiver ICES i henhold til forsigtighedsprincippet og til princippet om overgang til MSY, at landinger ikke må overstige gennemsnittet (8.000 tons) af de sidste tre års landinger. Sidste år var rådgivningen en uændret TAC (9.400 tons). I henhold til Kommissionens politikerklæring kan TAC'en fastsættes til samlet 9.935 tons for Skagerrak-Kattegat.	9.350	79 %
Makrel i Nordsøen og Skagerrak / Kattegat	<u>592.000 - 646.000 tons</u> ICES rådgiver at fastsætte TAC'en på mellem 592.000 og 646.000 tons for hele makrellens udbredelsesområde i overensstemmelse med forvaltningsplanen. En andel af denne vil blive tildelt Nordsøen.	604.460	57 % (minimum)
Sild i Nordsøen	<u>188.900 tons / 16.200 tons</u> Rekrutteringen har været lille siden 2002. Dette års estimat af 2006 årgangen er dog væsentlig højere end tidligere vurderet, så bestanden er blevet opskrevet. Med anvendelse af forvaltningsplanen fra 2009 med et loft på maksimalt 15 % TAC stigning, rådgiver ICES en TAC på 188.900 tons for flåde A (konsum) og 16.200 tons for flåde B (bifangst).	164.300 (konsum) 13.587 (bifangst)	Variabel andel af konsumkvoten og 96 % af bifangstkvoten
Sild i Skagerrak / Kattegat	<u>36.000 tons (inkl. bifangster)</u> Sildefiskeriet i Skagerrak / Kattegat udgøres dels af sild fra den vestlige Østersø og dels af sild fra Nordsøen. ICES rådgiver for området i henhold til princippet om overgang til maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), at TAC'en kan fastsættes til 29.300 tons for flåde C (konsum) og 6.700 tons for flåde D (bifangst). I henhold til Kommissionens politikerklæring kan TAC fastsættes til 23.400 tons for flåde C og 5.300 tons for flåde D (-30 %)	33.855 (konsum) 7.515 (bifangst)	48 % af konsumkvoten og 85 % af bifangstkvoten.
Brisling i Skagerrak / Kattegat	Ingen rådgivning.	52.000	72 %
Rejer i Skagerrak/Norske rende	<u>8.800 tons</u> ICES rådgiver om en samlet TAC for IIIa og IVa(øst) for 2011 på maksimalt 8800 tons, hvilket svarer til 30 % mindre end fangsterne i 2009. Ved at følge Kommissionens politikerklæring kan TAC'en reduceres med op til 15 %.		

Færøerne

Der afholdes konsultationer mellem EU og Færøerne om udveksling af fiskerimuligheder for 2010 den 7.-8. december 2010. Fiskeriaftalen mellem EU og Færøerne giver traditionelt Danmark fiskerirettigheder efter blåhvilling og makrel i færøsk farvand.

⁵ Rådgivningen omfatter både Skagerrak og Kattegat.

Kvystsstatsbestande

Makrel

Der er blevet afholdt kvystsstatsmøder om makrel mellem EU, Norge, Færøerne og Island (12.-14. oktober, 27.-29. oktober og 25.-26. november 2010). Der er enighed om forvaltningsplanen, men derimod har parterne ikke kunnet opnå enighed om fordelingen af kvoteandele, og det har således endnu ikke været muligt at indgå aftale. EU og Norge indgik i januar 2010 en 10-årig aftale om makrel, der fastlåser parternes relative andel af den kvote, som kvystaterne enes om.

Blåhvilling

Kvystaterne, EU, Norge, Island og Færøerne blev den 19. oktober 2010 enige om en TAC for blåhvilling for 2010 på 40.100 tons, svarende til en reduktion på 93 % i forhold til 2010, grundet bestandens meget dårlige status. (Dertil kommer ca. 30.000 tons, der ikke er fisket i 2010, og som derfor kan overføres til 2011). Desuden har EU og Norge i lighed med 2010 aftalt, at man gensidigt kan fiske 68 % af sin kvote i hinandens farvande.

Atlanto-skandisk sild

Kvystaterne, Norge, Island, Rusland, EU og Færøerne enedes den 21. oktober 2010 om en samlet TAC for atlanto-skandisk sild i 2010 på 988.000 tons svarende til en reduktion på lidt over 30 % i forhold til 2010. Desuden blev den bilaterale adgangsaftale mellem EU og Norge videreført, således at EU's fiskere har adgang til at fiske 90 % af EU's kvote i norsk farvand i 2011.

EU-bestande:

Oversigt over den biologiske rådgivning og Kommissionens forslag om TAC for EU's autonome bestande i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat i 2011 samt TAC i 2010 og den danske kvoteandel:

Art	Rådgivning	TAC i 2010 (i tons)	Kommissionens TAC forslag for 2011	DK andel af EU's kvote
Torsk i Kattegat	<u>0 tons</u> ICES vurderer at bestanden er historisk lav, og der er ingen tegn på umiddelbar genopbygning. ICES rådgiver at der ikke må være målrettet fiskeri efter torsk, og at bifangst skal minimeres. Bestanden er omfattet af en langsigtet plan for torsk ⁶ og TAC fastsættes i henhold til denne. Kommissionen følger artikel 10 i forvaltningsplanen, og foreslår en TAC på <u>190 tons</u> svarende til en reduktion på 50 %.	382	<u>190 tons</u> -50 %	61 %

⁶ Rådets Forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskbestande og for fiskeri efter disse bestande og om ophævelse af forordning (EF) nr. 423/2004

Art	Rådgivning	TAC i 2010 (i tons)	Kommissionens TAC forslag for 2011	DK an- del af EU's kvote
Tobis i Nord- søen og Ska- gerrak	<u>Ingen rådgivning</u> ICES og STECF rådgiver, at tobis skal forvaltes på baggrund af 7 bestandsområder. Danske biologer har præsenteret et forslag til en ny forvaltningsmodel, som overvejes i Kommissionen. Modellen indebærer bl.a. et TAC loft på 500.000 tons.	400.000	Afventer forhandlinger med Norge	94 %
Tunge i Ska- gerrak/ Katte- gat/Østersøen	<u>840 tons</u> Bestanden har det godt og er indenfor sikre biologiske grænser. ICES rådgivningen omfatter for 2011 også Østersøen som tidligere var et selvstændigt område. Kommissionen foreslår en TAC 840 tons, svarende til en stigning på 20 %.	700	<u>840 tons</u> + 20 %	84 %
Tunge i Nord- søen	<u>13.600</u> ICES vurderer, at EU's vedtagne flerårige plan for rødspætte og tunge i Nordsøen ⁷ foreløbigt kan accepteres som beskyttelse for tunge og kan anvendes som basis for forvaltning af bestanden på kort sigt, hvorfor ICES anbefaler at følge planens anbefaling om en 10 % reduktion i fiskeridødeligheden. STECF støtter, at planen følges. Kommissionen foreslår TAC på 13.600 tons, svarende til en reduktion på 4 %.	14.100	<u>13.600 tons</u> -4 %	5 %
Sperling i Nordsøen og Skagerrak	<u>0 tons.</u> Meget høj rekruttering i 2008 og 2009 er ifølge ICES erstattet af en meget lav rekruttering for 2010, hvorfor det rådgives, at der ikke må være målrettet fiskeri. Ny rådgivning følger i juni 2011, hvorfor fiskeriet evt. kan åbnes i efteråret 2011. I forbindelse med fastsættelsen af en TAC for sperling er der behov for at afsætte mængder til industribifangster af kuller og hvilling i sperlingfiskeriet.	75.000	<u>0 tons</u> Ny rådgivning følger i juni 2011, hvorfor fiskeriet evt. kan åbnes i efteråret 2011.	99 %
Brisling i Nordsøen	<u>144.500 tons</u> Tilgængeligt data er utilstrækkeligt til at vurdere bestandens størrelse. ICES kan derfor ikke rådgive om bestanden. Fangster er ofte domineret af unge fisk hvorfor rekrutteringen fra året før er afgørende for fiskeriet, og kan medføre store udsving i fangster. STECF placere bestanden i kategori 11. Det indebærer, at TAC fastsættes til 144.500 tons svarende til en reduktion på 15 % i forhold til 2010.	170.000	<u>144.500 tons</u> - 15 %	62 %

⁷ Rådets forordning (EF) nr. 676/2007 af 11. juni 2007 om en flerårig plan for fiskeriet efter rødspætte og tunge i Nordsøen.

Art	Rådgivning	TAC i 2010 (i tons)	Kommissionens TAC forslag for 2011	DK an- del af EU's kvote
Jomfruhummer i Nordsøen	<u>22.580 tons</u> ICES vurderer bestanden og fiskeritrykket for jomfruhummer i Nordsøen for 8 separate delområder. Den samlede TAC fastsættes dog for hele området samlet. Kommissionen har foreslået en TAC på 22.580 hvilket indebærer en reduktion på 9 %. Reduktionen afspejler dog ikke bestandstilstanden i samtlige underområder.	24.688	<u>22.580 tons</u> - 9 %	5 %
Jomfruhummer i Skagerrak/ Kattegat	<u>5200 tons</u> ICES rådgiver for både 2011 og 2012 og vurderer at fiskeriet er bæredygtigt. Ifølge Kommissionens politikerklæring skal TAC baseres på en vurdering fra STECF, som rådgiver om en uændret TAC på 5200 tons. Kommissionen har alligevel og med udgangspunkt i tilpasning til MSY foreslået en TAC på 4700 tons, hvilket indebærer en reduktion på 9%.	5.170	<u>4.700 tons</u> -9 %	73 %
Lange i Skagerrak/ Kattegat/ Østersøen	<u>92 tons</u> ICES rådgiver, at bestandens tilstand er ukendt, og at fangster bør holdes omkring gennemsnittet for perioden 2003-2008. Kommissionen foreslår en uændret TAC på 92 tons.	92	<u>92 tons</u> +/-0 %	55 %
Lange i Nordsøen	<u>2.428 tons</u> ICES rådgiver, at bestandens tilstand er ukendt, og at fangster bør holdes omkring gennemsnittet for perioden 2003-2008. Kommissionen foreslår en uændret TAC på 2.428 tons.	2.428	<u>2.428 tons</u> +/-0 %	10 %
Hestemakrel i Nordsøen	<u>40.336 tons</u> ICES vurderer, at man ikke er i stand til at evaluere bestandens tilstand og størrelse. I henhold til kategori 11 i Kommissionens politikerklæring baseres TAC på gennemsnittet af fangster i perioden 2007-2009. Det indebærer en TAC på 40.336 tons, hvilket svarer til en reduktion på 15 %. Der er etableret nye forvaltningsområder i 2009, den nævnte TAC gælder for Nordsøen samlet.	47.545 (konsum)	<u>40.336 tons</u> -15 %	48 %

TAC'er i øvrigt

Med henblik på yderligere beskyttelse af sårbare arter er TAC'er for pighaj og sildehaj i EU-farvande foreslået fastsat til 0. Fangster af disse arter, skal straks sættes ud uskadt i det omfang, det er praktisk muligt.

For skader og rokker i Skagerrak og Kattegat foreslås en fortsættelse af TAC'er på 2010-niveau. Ligeledes for brosme videreføres TAC-niveauet fra 2010 ifølge forslaget.

For en række fladfisk i Nordsøen – ising/skrubbe, rødtunge og skærising foreslår Kommissionen en reduktion i TAC på 15 % i tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen rådgivning fra ICES/STEFC, dog kun -13 % for pighvar og slethvar.

Fiskeriindsatsregulering

I 2009 er der blevet indført et kilowattagesystem til regulering af fiskeriindsatsen i blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008⁸. Fiskeriindsatsen reguleres for 2011 således i henhold til reglerne i denne plan. De specifikke tal for de forskellige redskabsgrupper er anført som ”pm” i forslaget, og Kommissionen anfører som begrundelse, at den stadig er i gang med at analysere oplysningerne og rådgivningen fra STECF vedrørende beregningsgrundlaget.

Kommissionen har den 30. november 2010 fremlagt et non paper om fiskeriindsatstilpasninger i TAC/kvoteforslaget. Kommissionens non paper indebærer forslag om reduktion af fiskeriindsatsen for de for Danmark i Nordsøen vigtigste fartøjskategorier (TR1 = travl på 100 mm og derover og TR2 = travl på 70-99 mm) på 15,4 % og i Kattegat (TR2 = travl på 70-99 mm) på 25 %.

Andre bestemmelser

Bestemmelser fra 2010 om en kvotepræmie for fartøjer, der deltager i fuldt dokumenteret fiskeri ved fiskeri efter torsk i Nordsøen og Skagerrak, forventes videreført. Rammen for kvotepræmie, der i 2010 har været 5 % af medlemsstatens kvote, vil muligvis blive forøget i 2011 afhængig af forhandlingerne med Norge.

Der videreføres en bestemmelse fra 2010 om, at fiskeriindsatsen, målt i kW-dage til havs, for fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse skal forblive på 65 % af den pågældende medlemsstats fiskeriindsats i 2003 i henhold til beslutninger truffet i Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC).

Som noget nyt foreslår Kommissionen, at i de enkelte tilfælde hvor ét enkelt land har 100 % af TAC for en bestand, skal det være det pågældende land, som fastsætter TAC under hensyntagen til bæredygtighedsprincipper med mere. Der er tale om syv bestande omfattet af denne kategori.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget forventes ikke umiddelbart at have statsfinansielle konsekvenser.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. For så vidt angår TAC'erne for 2011 er der for bestande af væsentlig betydning for Danmark bestande, hvor TAC'erne stiger, herunder for eksempel sild og rødspætte i Nordsøen samt tunge i Skagerrak, Kattegat og Østersøen. Ligeledes er der TAC'er, som reduceres, herunder torsk i Nordsøen og Skager-

⁸ Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskebestande og for fiskeri efter disse bestande og om ophævelse af forordning nr. 423/2004.

rak, torsk i Kattegat, sej og en række fladfisk i Nordsøen og i Skagerrak. Samlet set for Danmark er vurderingen på kort sigt, at Kommissionens forslag vil få begrænsede negative konsekvenser i erhvervets fiskerimuligheder. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil imidlertid blandt andet afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, ikke mindst brændstof, og fiskerimønstre. Det er også klart, at for den enkelte fisker kan situationen se anderledes ud og indebære enten stigninger eller fald i fiskerimulighederne afhængigt af den enkelte fiskers fiskeri. Endvidere kan situationen variere fra fisker til fisker afhængigt af det pågældende fartøjs fiskeri. Fiskeriindsatsbegrænsningerne vurderes at kunne få negative konsekvenser på kort sigt for visse fiskeres indtjeningsmuligheder.

På længere sigt forventes fastsættelsen af fiskerimulighederne i 2011 at medføre en positiv bestandsudvikling og dermed alt andet lige samlet set at kunne medføre en forbedret indtjening for erhvervet på sigt.

Høring

Forslaget har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i skriftlig høring og i forbindelse med møde i udvalget den 1. december 2010.

Danmarks Fiskeriforening bemærkede overordnet, at man i udgangspunktet anerkendte præmisserne for eksisterende forvaltningsplaner og langsigtede mål for bestandsudvikling, og dermed behovet for at reducere TAC for visse arter i overensstemmelse med principperne i forvaltningsplanerne. Man anerkendte dog ikke, at reduktioner i TAC nødvendigvis skal følges af reduktioner i indsats. Danmarks Fiskeriforening mente, at man med udgangspunkt i enkelte sårbare bestande omfattet af forvaltningsplaner indførte en unødvendig indsatsreduktion i fiskerier efter bestande, som ikke var omfattet af forvaltningsplaner og/eller TAC/kvote-regulering.

For de indsatsbegrænsninger som var udløst af torskeforvaltningsplanen, fremhævede Danmarks Fiskeriforening, at man var uenige i Kommissionens fortolkning af bestemmelserne i planen og fastholdt et krav om 10 %'s indsatsreduktion for TR1 og TR 2 i Nordsøen i stedet for 15,4 % som foreslået af Kommissionen. Endvidere blev rådgivningen kritiseret for at indeholde væsentlige usikkerhedsfaktorer i forbindelse med vurderingen af fiskeridødeligheden.

Konkret i relation til TAC-fastsættelsen udtrykte Danmarks Fiskeriforening principielt modstand mod var anvendelsen af kategori 11 som beskrevet i Kommissionens politikerklæring, hvorefter TAC'en bør tilnærmes seneste faktiske fangstmængder, men højst bør ændres med 15 % om året. Danmarks Fiskeriforening understregede, at såfremt TAC'er fastsættes på baggrund af i hvor høj grad kvoterne udnyttes, ville det presse fiskerne til at opfiske alle kvoterne på trods af udviklingen på markedet mm. En sådan situation ville ifølge foreningen bidrage til fastholdelse af overkapacitet i fiskeflåden. Der henvistes som eksempler til TAC for jomfruhummer i Skagerrak/Kattegat, brisling og hestemakrel.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation påpegede, at den videnskabelige rådgivning for hestemakrel var omfattet af usikkerhed, at bestanden er vigtig for Danmark, og at TAC bør fastsættes på niveau med 2010.

Danish Seafood Association understregede rimeligheden i at forhøje TAC for sild i Nordsøen, således at der blev taget højde for den i 2010 justerede videnskabelige rådgivning, der viste, at bestanden havde det væsentlig bedre end tidligere forudset i rådgivningen. Forarbejdningsindustrien kunne aftage langt større mængder, og en TAC-forhøjelse i overensstemmelse med den videnskabelige rådgivning ville kunne sikre bedre lønsomhed i industrien og mindske behovet for import af dyre sild fra Norge.

Greenpeace har skriftligt bemærket, at Greenpeace ønskede, at fiskeriet i højere grad ses i en sammenhæng, således, at der i TAC- fastsættelsen for bestande omfattet af blandede fiskerier, for eksempel tunge i Kattegat, tages højde for bifangster af torsk i området.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for, at der i 2011 fortsat skal afsættes en supplerende kvotepræmie til udbygning af fangstkvoteforvaltning. Fangstkvoteforvaltning bør også omfatte Kattegat.

Regeringen arbejder for, at bestanden af havgalt omfattes af forslaget, således at der fastsættes en TAC for bestanden.

Regeringen forventer generelt at kunne støtte de forventede resultater af Norgesforhandlingerne.

Vedrørende tobis støtter Regeringen den model, som danske biologer har udviklet og præsenteret for Kommissionen. Modellen følger den videnskabelige rådgivning fra ICES og giver mulighed for fastsættelse af TAC tidligt på året og sikrer dermed bedre planlægningsvilkår for erhvervet.

Regeringen kan støtte fastsættelsen af kW-dage i henhold til den eksisterende plan.

Regeringen finder, at spørgsmålet om uddelegering af forvaltning af TAC'er til enkelte medlemsstater er et principielt spørgsmål, som må afvente en principiel drøftelse, eventuelt i forbindelse med revisionen af den fælles fiskeripolitik.

Endelig vil regeringen arbejde for, at der findes en løsning vedrørende reglerne for usorterede bifangster i industrifiskeriet, der ikke bringer den historiske fordeling af konsumkvoterne i fare.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande for Sortehavet

KOM (2010) 693

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse af fiskerimuligheder for 2011 for pighvar og brisling i Sortehavet.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 693 af 25. november 2010 fremlagt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2011 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande i Sortehavet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget falder ind under EU's enekompetence, hvorfor nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, er regeringen enig heri.

Formål og indhold

Fastsættelsen af fiskerimuligheder i Sortehavet for pighvar og brisling er baseret på rådgivning fra Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) og Kommissionens meddelelse om høring om fiskerimuligheder for 2011⁹ (Kommissionens politikerklæring).

Forslaget vil umiddelbart alene have direkte virkninger i forhold til Bulgariens og Rumæniens fiskeri i Sortehavet. To bestande er omfattet af forslaget, pighvar og brisling.

TAC'erne for både pighvar og brisling er ikke fastsat i konkrete tal i forslaget, idet Kommissionen afventer den videnskabelige rådgivning. Efter fremlæggelsen af rådgivningen vil Kommissionen foreslå konkrete tal baseret på den videnskabelige rådgivning.

Kommissionen foreslår som betingelser for TAC'en for pighvar, at fiskeri ikke tillades i visse nærmere fastsatte perioder, en mindstelandingsstørrelse på 45 cm og en mindstemaskestørrelse for bundsatte garn til fiskeri efter pighvar på 400 mm. Der er tale om videreførelse af regler fra TAC/kvoteforordningen for Sortehavet for 2010.

⁹ Jf. KOM(2010) 241 af 17. maj 2010

STECF's rådgivning er nu fremlagt, men der foreligger endnu ikke information om Kommissionens specifikke forslag til TAC.

For pighvar rådgiver STECF, at bestanden henhører under kategori 10 i Kommissionens politikerklæring¹⁰, hvilket indebærer en TAC i 2011 på i alt 70 tons fordelt ligeligt mellem Bulgarien og Rumænien, baseret på en 25 % 's reduktion i TAC sammenholdt med 2010.

For brisling rådgiver STECF, at bestanden henhører under kategori 1 i Kommissionens politikerklæring¹¹. Dette indebærer en TAC på 52.100 tons for brisling i hele Sortehavet. Da der ikke er fastsat en fordelingsnøgle for internationale brisling-fangster, er STECF ikke i stand til at rådgive om en specifik EU TAC for brisling i Sortehavet. STECF noterer, at en forsigtigheds-TAC for EU blev fastsat til 12.750 tons for 2010.

Kommissionen har den 1. december 2010 fremlagt et non paper med konkrete TAC-forslag. Der er heri foreslået en TAC på 72 tons for pighvar fordelt med 36 tons til Bulgarien og 36 tons til Rumænien. Endvidere er der TAC for EU på 9.563 tons brisling fordelt med 7.718 tons til Bulgarien og 1.845 tons til Rumænien.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har heller ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Det har ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 1. december 2010. Udvalget havde ingen bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen har en positiv holdning over for Kommissionens forslag.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der generelt vil være opbakning til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

¹⁰ En "kategori 10 bestand" defineres som en bestand, hvor STECF anbefaler nulfangst, størst mulig fangstreduktion eller lignende.

¹¹ En "kategori 1 bestand" defineres som en bestand, der befiskes med maksimalt bæredygtigt udbytte.

3. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for fangståret 2011 af orienteringspriser og EU-producentpriser for visse fiskevarer i henhold til forordning (EF) nr. 104/2000 KOM (2010) 711

Nyt notat.

Resumé

Forslaget vedrører fastsættelse af orienteringspriserne og EU-producentpriserne for visse fiskerivarer for fangståret 2011.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2010) 711 af 1. december 2010 fremsendt forslag til Rådets forordning om fastsættelse for fangståret 2011 af orienteringspriserne og EU-producentpriserne for visse fiskerivarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på vedtagelse/politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Kommissionen fremsætter årligt forslag til orienteringspriser for visse fiskerivarer listet i bilag I og II i markedsordningen, samt til en producentpris for tunfisk (bilag III).

Orienteringspriserne fastsættes på grundlag af de gennemsnitlige noteringer, der for en betydelig del af EU-produktionen er konstateret på engrosmarkeder eller i havne i de sidste tre forudgående fangstår. Ved fastsættelsen tages der også hensyn til den forventede udvikling i produktion og efterspørgsel og til andre kriterier, som vedrører prisstabilitet, opretholdelse af fiskernes indkomst og hensynet til forbrugernes interesser.

Kommissionen har fremlagt et forslag med følgende indhold:

		Pris 2010 €tons	Procentvis forskul	Forslag Pris 2011 €tons
Forordning 104/2000 Annex I - Ferske varer				
Sild	<i>Clupea harengus</i>	275	- 0,5	274
Sardin	<i>Sardina pilchardus</i>	580	- 1,5	571
Pighaj	<i>Squalus acanthias</i>	1090	0	1090
Rødhaj	<i>Scyliorhinus spp.</i>	711	- 1	704

		Pris 2010 €/tons	Procentvis forskell	Forslag Pris 2011 €/tons
Rødfisk	<i>Sebastes spp.</i>	1188	2	1212
Torsk	<i>Gadus morhua</i>	1589	0	1589
Sej	<i>Pollachius virens</i>	776	3	799
Kuller	<i>Melanogranus aeglefinus</i>	976	- 2	956
Hvilling	<i>Merlangius merlangus</i>	898	- 1,5	885
Lange	<i>Molva spp.</i>	1165	- 1	1153
Makrel	<i>Scomber scombrus</i>	317	1	320
Spansk makrel	<i>Scomber japonicus</i>	279	2	285
Ansjos	<i>Engraulis spp.</i>	1287	- 1	1274
Rødspætter (jan-april)	<i>Pleuronectes platessa</i>	1052	- 3	1020
Rødspætter (maj-dec)		1462	- 3	1418
Kulmule	<i>Merluccius merluccius</i>	3403	- 2,5	3318
Glashvarre	<i>Lepidorhombus spp.</i>	2402	- 3	2330
Ising	<i>Limanda limanda</i>	828	- 3	803
Skrubbe	<i>Platichthys flesus</i>	496	- 2	486
Hvid tun (hel)		2241	3	2308
Hvid tun (renset m/hoved)	<i>Thunnus alalunga</i>	2487	- 2	2437
Tiarret blæksprutte	<i>Sepia officinalis / Rossia macrossoma</i>	1781	0	1781
Havtaske (hel)	<i>Lophius spp.</i>	2923	0	2923
Havtaske (u/hoved)		6015	0	6015
Hesterejer	<i>Crangon crangon</i>	2423	0	2423
Dybvandsrejer (kogte)	<i>Pandalus borealis</i>	6474	3	6668
Dybvandsrejer (ferske)		1590	1,5	1614
Taskekrabber	<i>Cancer pagurus</i>	1676	0	1676
Jomfruhummer (hele)	<i>Nephrops norvegicus</i>	5197	- 1,5	5119
Jomfruhummer (haler)		4102	- 3	3979
Tunge	<i>Solea spp.</i>	6742	1,5	6843
Forordning 104/2000 Annex II - frosne varer				
Hellefisk	<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	1916	0	1916
Kulmule (hele)	<i>Merluccius spp.</i>	1208	2	1232
Kulmule (Filet)	<i>Merluccius spp.</i>	1483	1	1498
Blankestern	<i>Dentex dentex et Pagellus spp</i>	1492	- 3	1447
Sværdfisk	<i>Xiphias gladius</i>	3998	1,5	4058
Blæksprutte	<i>Sepia officinalis, Rossia macro-soma, Sepiola rondeleti</i>	1915	0	1915
Blæksprutte	<i>Octopus spp.</i>	2161	0	2161
Blæksprutte	<i>Loligo spp.</i>	1179	- 1	1167
Blæksprutte	<i>Ommastrephes sagittatus</i>	961	0	961
Illex	<i>Illex argentinus</i>	856	2	873
Rejer	<i>Parapenaeus longirostris</i>	4072	0	4072
Rejer	<i>autres Penaeidae</i>	8055	- 3	7813
Annex III - Tun til forarbejdningsindustrien				
Gulfinnet tun	<i>Thunnus albacares</i>	1224	- 2	1200

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Sagen har været forelagt §5-udvalget (fiskeri) i forbindelse med møde i udvalget den 1. december 2010.

Skagen Fiskernes Producentorganisation var generelt imod prisnedsættelser og opfordrede til, at man fra dansk side arbejdede for ændringer af forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for forslaget om orienteringspriser, idet man vil arbejde for, at orienteringspriserne skal medvirke til at skabe stabilitet på markedet, således at intervention af fisk i videst muligt omfang undgås.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil forholde sig positivt over for forslaget til orienteringspriser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Kvalitetspakken - en sammenhængende EU politik for kvaliteten af landbrugsprodukter:

- **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter**
- **Forslag til revision af forordning (EF) nr. 1234/2007 (fusionsmarkedsordningen) vedrørende handelsnormer**

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes i december 2010 at offentliggøre ”Kvalitetspakken”, som er en samling af forslag og initiativer, der skal medvirke til at imødekomme behovet for diversitet og kvalitet i udbuddet af landbrugsprodukter, da dette udgør et konkurrencemæssigt potentiale for EU's landbrugssektor. Kvalitetspakken forventes at indeholde et forslag til en forordning om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter, hvori de eksisterende ordninger om beskyttede geografiske betegnelser og beskyttede oprindelsesbetegnelser samt garanterede traditionelle specialiteter indarbejdes. Ligeledes forventes Kvalitetspakken at indeholde en fælles lovgivningsmæssig ramme for handelsnormer. Endelig forventes Kvalitetspakken at indeholde forslag til retningslinjer for god praksis for udvikling og drift af certificeringsordninger for landbrugsprodukter samt forslag til retningslinjer for mærkning af fødevarer, der indeholder ingredienser beskyttet under ordningerne for beskyttede

geografiske betegnelser og beskyttede oprindelsesbetegnelser. Forslagene forventes samlet set ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

I december 2010 forventes Kommissionen at offentliggøre forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter, forslag til revision af forordning (EF) nr. 1234/2007 (fusionsmarkedsordningen) vedrørende handelsnormer, forslag til retningslinjer for god praksis for udvikling og drift af certificeringsordninger for landbrugsprodukter samt forslag til retningslinjer for mærkning af fødevarer, der indeholder ingredienser beskyttet under ordningerne for beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB), der alle er en del af den såkaldte "Kvalitetspakke".

Forslagene forventes fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslagene er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

For så vidt angår kvalitetsordninger ventes Kommissionen at fremhæve, at beskyttelsen af navne og termer, der giver landbrugsprodukter en øget værdi, er beskyttet i hele EU. De omfattede ordninger er tilknyttet symboler, der anvendes ved markedsføringen, og disse skal være fælles i hele EU for at sikre en ensartet anerkendelse. Regeringen er enig heri.

For så vidt angår handelsnormer forventes forslagene fremsat som et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet i dette tilfælde vurderes at være overholdt.

Formål og indhold

Kvalitetspakken forventes at indeholde Kommissionens forslag til, hvilke instrumenter, herunder lovgivning, der skal gennemføres for at etablere en sammenhængende politik for kvaliteten af landbrugsprodukter i EU.

Kommissionen forventes at fremføre, at kvalitetspakken skal medvirke til at imødekomme behovet for diversitet og kvalitet i udbuddet af landbrugsprodukter, da dette udgør et konkurrencemæssigt potentiale for EU's landbrugssektor. Kommissionen ventes at fremhæve, at kvalitetspolitikken skal ses som en integreret del af EU's landbrugspolitik, herunder Kommissionens meddelelse om landbrugspolitikken efter 2013¹², hvor Kommissionen beskriver udfordringerne for at opretholde aktiviteterne og diversiteten i landdistrikterne og forøge konkurrenceevnen i landbrugssektoren. Producenterne af landbrugsprodukter har oplevet en forringelse af deres konkurrenceevne, mens forbrugerne i øget omfang efterspørger autentiske produkter produceret efter særlige og traditionelle metoder. I den sammenhæng er det påkrævet, at forbrugerne får en præcis og troværdig information via mærkningen af produkterne, hvorfor EU's kvalitetspolitik skal indeholde de rigtige instrumenter

¹² KOM (2010) 672 Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 -fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter

til troværdigt at kommunikere produkt- og kvalitetsegenskaber overfor de øvrige afsætningsled og forbrugerne samt beskytte disse mod uhæderlig markedsføring. Derudover vurderes der at være behov for, at kvalitetspolitikens instrumenter bliver forenklet og gjort mere sammenhængende.

Kvalitetspakken udspringer delvist af, at Kommissionen i 2006 - i forbindelse med revisionen af forordningen om beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og beskyttede oprindelsesbetegnelser BOB - tilkendegav at ville gennemføre en analyse om behovet for en fremtidig politikudvikling inden for kvalitetspolitikens område. I kølvandet herpå offentliggjorde Kommissionen ”Grønbogen om kvalitetspolitikken for landbrugsprodukter” i november 2008, der udgjorde grundlaget for Kommissionens meddelelse om landbrugsprodukters kvalitetspolitik i 2009, som blandt andet beskriver de fremadrettede strategiske initiativer i form af forbedret kommunikation mellem landmænd, producenter og forbrugere, forbedret sammenhæng i EU’s landbrugspolitik for så vidt angår kvalitetspolitikker samt reduceret kompleksitet i lovgivningen.

Økologiordningen indgår ikke i kvalitetspakken, da den blev revideret i 2007.

Forslag til forordning om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter.

Den fremadrettede udformning af fødevarer kvalitetspolitikken, som følger af kvalitetspakken, forventes at præsentere tre sammenhængende ordninger indenfor én overordnet ramme:

- Beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB)
- Garanterede traditionelle specialiteter (GTS)
- Frivillige kvalitetsbetegnelser

Ovennævnte ordninger samles i én ordning og de nuværende komitéer erstattes af en enkelt komité (Komitéen for Landbrugsprodukters Kvalitet).

Beskyttede geografiske betegnelser og beskyttede oprindelsesbetegnelser

Forslaget forventes at opretholde og styrke kvalitetsordningen for landbrugsprodukter og fødevarer (BOB/BGB). Disse ordninger sikrer beskyttelse af geografiske betegnelser, der beskriver et landbrugsprodukt eller en fødevarer, hvis kendetegn eller renommé skyldes det geografiske område, som produktet har oprindelse i.

Beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB) er EU-ordninger, der med henblik på at fremme en mangfoldig landbrugsproduktion, beskytter produktnavne fra misbrug og efterligning, og giver forbrugerne information om produkternes særlige karakter.

- Beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) omfatter landbrugsprodukter og fødevarer, der er produceret, forarbejdet og tilvirket i et bestemt geografisk område, ved brug af en særlig, anerkendt viden.
- Beskyttede geografiske betegnelser (BGB) omfatter landbrugsprodukter og fødevarer med særlig tilknytning til et bestemt geografisk område. Mindst ét af produktionsstadiene (produktion, forarbejdning, tilvirkning) skal foretages inden for det pågældende område.

Forslaget forventes at bibeholde skillelinjen mellem BOB og BGB samt adskillelsen til geografiske betegnelser for vin, spiritus og aromatiserede vine, grundet de seneste reformer i vin- og spirituslovgivningen. En styrkelse og forenkling af ordningerne forventes at indebære:

- Præcisering af sammenslutningers og medlemsstaters rolle og forpligtelser ved ansøgning om registrering af navne samt medlemsstaters håndhævelse af beskyttelse af registrerede navne i hele EU.
- Beskyttelsesniveauet vedrørende registrerede navne og EU-symboler øges og tydeliggøres, og registreringsprocessen forkortes.
- Tilpasning til internationale anvendelser for så vidt angår definitionerne af geografiske oprindelsesbetegnelser og beskyttede betegnelser.

Garanterede traditionelle specialiteter

Ordningen er den tredje EU-ordning (udover BGB/BOB), der er oprettet med henblik på at fremme en mangfoldig landbrugsproduktion, beskytte produktnavne fra misbrug og efterligning, og give forbrugerne information om produkternes særlige karakter. Ordningen omfatter betegnelser på landbrugsprodukter eller fødevarer, der er produceret ved hjælp af traditionelle råvarer eller efter traditionelle produktionsmetoder, eller som har en traditionel sammensætning. Forslaget forventes at opretholde ordningen vedrørende garanterede traditionelle specialiteter (GTS) som en særskilt betegnelse. Dog forventes registreringsproceduren ændret, hvorved offentliggørelse af nye produkter hviler på nationale såvel som regionale myndigheder, og herunder også mulig indsigelse i første instans. En revision af ordningen forventes at forbedre ordningen på følgende områder:

- Kriteriet for tradition forlænges fra de nuværende 25 år til 50 år.
- Ordningen målrettes opskrifter og fødevarerprodukter ved at forbeholde ordningen til bearbejdede og andre forarbejdede fødevarer med essentielle ingredienser fra de øvrige ordninger (BOB/BGB).
- Definitioner såvel som procedurer forenkles substantielt.

Frivillige kvalitetsbetegnelser

Forslaget forventes at indebære, at nærværende forordning fremadrettet inkluderer den lovgivningsmæssige ramme for frivillige kvalitetsbetegnelser, og at regler herom kan fastsættes ved delegerede retsakter. Eksisterende frivillige kvalitetsbetegnelser, for eksempel ”ekstra jomfru olivenolie” eller ”frilandsæg”, opretholdes uændret, men ændringer eller ophævelser af sådanne betegnelser samt etablering af nye betegnelser vil fremover ske med hjemmel i nærværende forordning.

Forslag til revision af forordning (EF) nr. 1234/2007 (fusionsmarkedsordningen) vedrørende handelsnormer

Kommissionen vurderer, at Kommissionens meddelelse og den efterfølgende debat har vist, at handelsnormer for landbrugsprodukter kan medvirke til at forbedre de økonomiske betingelser for produktion og salg samt bidrage til landbrugsprodukters kvalitet.

Forslaget forventes at omfatte en ny fælles ramme for varetagelse af reglerne om handelsnormer, som indebærer, at Kommissionen via delegerede retsakter kan fastsætte og udvikle handelsnormer. I øjeblikket er kompetencen til at etablere handelsnormer Rådets kompetence, mens kompetencen til

at fastsætte indholdet i handelsnormerne for nogle sektors vedkommende er Kommissionens, mens den for andre sektors vedkommende er Rådets kompetence.

Forslaget ventes at fastsætte en generel handelsnorm (produkter ”af sund og af sædvanlig handelskvalitet” til human konsum) for alle produkter omfattet af et bilag til forordningen. Endvidere forventes forslaget at indebære, at Kommissionen ved delegerede retsakter kan fastsætte flere specifikke bestemmelser for den generelle handelsnorm, samt at medlemsstaterne skal indføre en kontrolordning for den generelle handelsnorm på linje med kontrolordningerne for de specifikke handelsnormer.

Forslaget forventes at fastsætte en generel hjemmel til ved delegerede retsakter at etablere særlige, sektorspecifikke handelsnormer. Endvidere ventes forslaget at omfatte en udtømmende liste over, hvilke elementer der kan indgå i en handelsnorm, for eksempel klassifikationskriterier, produktkarakteristika og særlige mærkningskrav, herunder ”produktionssted” og/eller oprindelse”. Forslaget forventes at indeholde en fælles ramme for kontrol af handelsnormerne. I gældende lovgivning er kontrolbestemmelserne specifikke for de specifikke normer. Kontrolbestemmelser kan fastsættes ved gennemførelsesretsakter. Hertil forventes foreslået, at Kommissionen ved delegerede retsakter kan fastsætte særlige bestemmelser om import og eksport af produkter omfattet af specifikke handelsnormer.

Angivelse af ”produktionssted” og/eller ”oprindelse” for landbrugsprodukter

Forslaget forventes at etablere en generel hjemmel til, at Kommissionen kan fastsætte obligatoriske krav om produktionssted og/eller oprindelse for produkter i handelsnormerne, der er omfattet af et bilag til forordningen. I de handelsnormer, hvor der i dag er krav om angivelse af ”produktionssted” og/eller ”oprindelse”, forventes bestemmelserne at blive opretholdt.

Muligheden for at fastsætte obligatorisk oprindelsesmærkning under den nye lovgivningsmæssige ramme forventes i givet fald at blive vurderet fødevarer sektor for fødevarer sektor på baggrund af en konsekvensanalyse. Konsekvensanalysen skal fastslå, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at indføre obligatoriske bestemmelser om mærkning med produktionssted og/eller oprindelse. Første konsekvensanalyse forventes udført i relation til mælkesektoren.

Retningslinjer for god praksis for udvikling og drift af certificeringsordninger for landbrugsprodukter

På baggrund af en række interessenters opfordring forventes Kommissionen at foreslå, at der udarbejdes retningslinjer for certificeringsordninger. Baggrunden herfor er, at der i de seneste år er sket en betragtelig stigning i antallet af private, lokale og nationale certificeringsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, samt at Kommissionen tidligere (i ”Meddelelsen om kvalitetspolitikken”) har konkluderet, at der ikke er basis for at lovgive på området. Retningslinjerne forventes at basere sig på ”best practice” principper, navnlig med det sigte at undgå forvirring og fremme gennemsigtigheden af ordningerne, at reducere de administrative og økonomiske omkostninger for landmænd og producenter, herunder også producenterne i udviklingslandene, samt at sikre en sammenhæng med EU-regler og certificeringsprincipper.

Retningslinjer for mærkning af fødevarer, der indeholder ingredienser beskyttet under ordningerne

Kvalitetspakken forventes at omfatte et udkast for god praksis i forhold til mærkning af fødevarer med BOB/BGB-ingredienser. Baggrunden herfor findes i Kommissionens meddelelse om kvalitetspolitikken for landbrugsprodukter. Heri konkluderes det, at der bør fastlægges retningslinjer for, hvordan geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser kan anvendes som reklame i forarbejdede produkters mærkning under hensyntagen til, at et produkt med geografisk betegnelse eller oprindelsesbetegnelser indgår som ingrediens i det pågældende produkt.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

For så vidt angår kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer findes reglerne for beskyttelse af geografiske betegnelser (BGB) og oprindelsesbetegnelser (BOB) i Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 af 20. marts 2006 samt i Kommissionens forordning (EF) nr. 1898/2006 af 14. december 2006. Reglerne for garanterede traditionelle specialiteter (GTS) findes i Rådets forordning (EF) nr. 509/2006 af 20. marts 2006 samt i Kommissionens forordning (EF) nr. 1216/2007 af 18. oktober 2007. Danske gennemførelsesbestemmelser er fastsat i bekendtgørelse 1076 af 6. november 2006 om landbrugsvarer og levnedsmidler med særlige karakteristika.

For så vidt angår handelsnormer er følgende danske bekendtgørelser fastsat:

- Bekendtgørelse nr. 321 af 5. maj 2003 om handelsnormer for fjerkrækød.
- Bekendtgørelse nr. 335 af 10. maj 2004 om mælkeprodukter m.v.
- Bekendtgørelse nr. 385 af 9. april 2010 om tilvirkning af vin.
- Bekendtgørelse nr. 323 af 28. april 2009 om kontrol m.m. af friske frugter og grøntsager m.v.

Konsekvenser

Forslagene i Kvalitetspakken forventes ikke at have konsekvenser for EU-budgettet. Imidlertid forventes Kommissionen at skønne det nødvendigt at udøve en mere aktiv rolle for at beskytte kvalitetsordninger og EU-symboler, navnlig i tredjelande, og på den baggrund forventes Kommissionen at foreslå, at det prioriteres at forsvare disse interesser.

Kvalitetspakken forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser eller samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Kvalitetspakken forventes at have ingen eller kun begrænsede erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne og ingen eller kun begrænsede administrative konsekvenser for det offentlige. Dog er det uklart, hvorvidt indførelsen af en generel handelsnorm for produkter til human konsum og øget anvendelse af specifikke handelsnormer vil medføre øgede administrative konsekvenser for producenter, virksomheder og kontrolmyndigheder. Fastsættelse af yderligere regler om obligatorisk mærkning med produktionssted og oprindelse kan medføre øgede administrative og økonomiske konsekvenser for producenter og virksomheder.

Kvalitetspakken forventes ikke at have umiddelbare lovgivningsmæssige konsekvenser, men der vil eventuelt skulle udarbejdes danske bekendtgørelser eller foretages ændringer i gældende danske bekendtgørelser.

Kommissionen fremhæver, at kvalitetspakken kan medvirke til at øge forbrugerbeskyttelsen, såfremt forbrugerne opnår en mere præcis og troværdig information via mærkningen af landbrugsprodukter og fødevarer.

Forslagene forventes samlet set ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring i §2-udvalget (landbrug) og det Rådgivende Fødevarerudvalg.

Dansk Erhverv støtter de nuværende krav til oprindelsesmærkning, som forhindrer vildledning af forbrugerne. Dansk Erhverv er generelt imod øgede krav til oprindelsesmærkning, idet øget brug af oprindelsesmærkning i praksis vil være en barriere for det indre marked og risikerer at blive brugt protektionistisk og dermed udgøre indirekte handelshindringer.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at kvalitetspakken er den konkrete udmøntning af det arbejde, som har været i gang på EU-niveau siden 2006 og synes i den forbindelse primært at være en opfølgning på drøftelser i ministerrådet om de beskyttede betegnelser (BGB, BOB). Det er således ikke overraskende, at der nu følges op herpå. Samtidig nævnes mulighederne for at anvende handelsnormer som instrument til at bidrage til landbrugsprodukters kvalitet, herunder indførelse af en generel handelsnorm. EU har i mange år medvirket til at udvikle handelsnormer, og instrumentet er derfor velkendt. Oprindelsesmærkning har været drøftet længe, herunder også i regi af forslaget om fødeinformation til forbrugerne.

Landbrug & Fødevarer støtter naturligvis i princippet Kommissionens målsætning om at fremme produktionen af europæiske kvalitetsfødevarer og markedsføringen heraf. Landbrug & Fødevarer synes imidlertid, at der er grund til at bemærke, at Kommissionen med de valgte instrumenter ikke synes at have taget tilstrækkelig hensyn til de udfordringer, som fødevarerhvervet står over for, henset til krav om konkurrencedygtighed på det globale marked. Det fremgår, at økologiordningen ikke indgår i kvalitetspakken, da den blev revideret i 2007. Landbrug & Fødevarer finder det ærgerligt, at man ikke har ønsket at sætte fokus på udvikling af den økologiske fødevarerproduktion i nærværende sammenhæng. Det bør afklares, hvorvidt drøftelser og eventuelle regler om oprindelsesmærkning mv. hører til i forslaget om fødevarerinformation til forbrugerne eller i kvalitetspolitikken, da det synes uensartet, at drøftelserne herom tilsyneladende er ukoordinerede.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er principielt enig i, at en satsning på kvalitet er nødvendig, hvis europæisk landbrug og fødevarerhverv skal klare sig i den stigende globale konkurrence.

Regeringen lægger samtidig vægt på, at de reviderede regler bliver så enkle som muligt at administrere, ikke medfører øgede protektionistiske foranstaltninger, skal være WTO-medholdelige og i overensstemmelse med andre internationale aftaler.

Regeringen finder, at kvalitetspolitikken skal være tilstrækkeligt fleksibel og markedsorienteret, tage hensyn til private og nationale ordninger og skal sikre innovation.

Regeringen lægger vægt på, at de initiativer, der udspringer af meddelelsen, er forbrugerorienterede og sker i et samspil med den horisontale fødevarerlovgivning, især samspillet med mærkningsreglerne og lovgivningen om intellektuelle ejendomsrettigheder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger ikke oplysninger om andre medlemsstaters holdninger, men med udgangspunkt i drøftelserne af de forudgående initiativer vedrørende kvalitetspolitikken forventes det, at de fleste syd- og østeuropæiske medlemsstater vil være positive over for en øget anvendelse af obligatorisk mærkning med produktionssted og oprindelse, en øget anvendelse af specifikke handelsnormer også for forarbejdede produkter, samt argumentere for en øget indsats for beskyttelse af beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB), både inden for EU og i tredjelande.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens meddelelse om kvalitetspolitikken for landbrugsprodukter er forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. juni 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. juni 2009, jf. samlenotat oversendt den 15. juni 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 - fremtidens udfordringer: fødevarer, naturressourcer og landdistrikter

KOM (2010) 672

Revideret genoptryk af grundnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. december 2010. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 18. november 2010 præsenteret sin meddelelse om reformkursen for den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020. Konkrete forslag forventes fremlagt til juli 2011. Meddelelsen fokuserer på, at reformen af den fælles landbrugspolitik skal tilvejebringe instrumenter med henblik på at imødekomme de fremtidige nye udfordringer som fødevarer-forsyningsikkerhed, bæredygtig forvaltning af naturressourcer, klimaforandringer, global konkurrence, lokal beskæftigelse og territorial balance. Kommissionen opstiller i meddelelsen tre optioner – 1) status quo med mindre tilpasninger, 2) mere balanceret, målrettet og bæredygtig støtte og 3) en mere omfattende reform af den fælles landbrugspolitik. Kommissionen beskriver hovedsageligt elementerne i option 2.

Baggrund

Kommissionen har den 18. november 2010 præsenteret sin meddelelse om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget. Forslag til juridiske tekster forventes fremlagt i juli 2011.

Kommissionens meddelelse er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på udveksling af synspunkter.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

Kommissionens meddelelse skitserer i meget generelle vendinger, hvilken retning Kommissionen finder, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal tage. Dermed påbegyndes drøftelserne om rammerne for EU's landbrugspolitik for perioden 2014-2020. Meddelelsen indeholder ikke angivelse af nogen beløbsstørrelser for støtteniveauer eller budgetandele. Reformen af den fælles landbrugspolitik skal ses i sammenhæng med forhandlingerne om de finansielle rammer, som ventes at finde sted sideløbende med landbrugsforhandlingerne. Kommissionen har i meddelelsen fastholdt behovet for en stærk fælles landbrugspolitik, struktureret omkring to søjler. Kommissionen argumenterer for, at den fælles landbrugspolitik skal forholde sig til de fremtidige nye udfordringer såsom fødevarerforsyningsikkerhed, bæredygtig forvaltning af naturressourcer, klimaforandringer, global konkurrence, lokal beskæftigelse og territorial balance. Meddelelsen berører spørgsmålet om omfordeling af den direkte støtte, redesign af søjle I og målretning af den direkte støtte, samt fastholdelse og udvidelse af den nuværende søjle II.

Kommissionen fremhæver følgende 3 overordnede udfordringer for den fælles landbrugspolitik:

- 1) Fødevarerforsyningsikkerhed, det vil sige, at der skal produceres fødevarer til forbrugerne af høj kvalitet og i et bredt udvalg, herunder lokale produkter. Produktionen vil i fremtiden være præget af et mere konkurrencepræget miljø, større usikkerhed og øget prisvolatilitet.
- 2) Miljø og klimaforandringer, det vil sige, at man bør udnytte landbrugssektorens potentiale til at bidrage til opfyldelse af EU's klima- og energimål, herunder afbøde klimaforandringer og bidrage til reduktion af CO₂ udslip.
- 3) Territorial balance, fastholdelse af en territorial balance i erkendelse af, at landbrugsproduktion er en afgørende faktor for økonomien i landdistrikterne gennem koblingen til tilknyttede sektorer inden for særligt fødevarer, turisme og handel.

Ved at imødekomme disse udfordringer finder Kommissionen, at den fælles landbrugspolitik også vil bidrage til Europa 2020 strategiens mål om intelligent, bæredygtig og inkluderende grøn vækst.

Fremtidige instrumenter

Den fælles landbrugspolitik skal ifølge Kommissionen også fremover baseres på 2 søjler, hvor søjle I skal indeholde støtte, som ydes til alle landbrugerne på årlig basis, mens søjle II skal indeholde støtteredskaber, der giver medlemsstaterne tilstrækkelig fleksibilitet til at afpasse støtten til medlemsstaternes særlige behov på en flerårig basis.

Direkte støtte (søjle I)

Den fremtidige direkte støtte, der ydes til aktive landbrugere, foreslås baseret på følgende principper:

- En afkoblet ensartet grundlæggende indkomststøtte til alle landbrugere på regionalt niveau, forudsat opfyldelse af krydsoverensstemmelseskravene. Denne støtte ventes underlagt et øvre støteloft (capping).
- En obligatorisk ”grøn” komponent til støtte, der baseres på enkle, generelle, ikke-aftalebaserede og årlige miljøtiltag i EU, som for eksempel permanente græsarealer, grønt plantedække, omdriftskrav og økologisk braklægning. Derudover foreslår Kommissionen, at man skal undersøge muligheden for at inkorporere de krav, der gælder for de nuværende Natura 2000-områder og at udbygge visse elementer af kravene om God Landbrugs- og Miljømæssig stand (GLM).
- En supplerende indkomststøtte til landbrugere i områder med naturlige begrænsninger (herunder ugunstigt stillede områder), der ydes under søjle 2.
- En for medlemsstaterne frivillig koblet støtte med henblik på at tage hensyn til særlige problemer i visse regioner.
- En fastsættelse af en enkel og specifik støtteordning for små landbrugere med henblik på at opretholde konkurrenceevnen og beskæftigelsen i landdistrikterne.
- Forenkling af reglerne for krydsoverensstemmelse. Det skal overvejes at inddrage vandrammedirektivet i anvendelsesområdet for reglerne om krydsoverensstemmelse, når direktivet er gennemført.

Markedsforanstaltninger (under søjle I)

Kommissionen vil overordnet set fastholde den nuværende markedsorientering af den fælles landbrugspolitik, idet Kommissionen dog vil foreslå en forenkling og justering af de nuværende markedsinstrumenter, herunder introducere yderligere elementer, som for eksempel forlængelse af interventionsperioden, anvendelse af klausuler om forstyrrelse af markedet og støtte til privat oplagring. Kommissionen vil forbedre sukkersektorens konkurrencedygtighed ved at foreslå, at det skal undersøges, hvilke muligheder, herunder en eventuel kvoteudfasning, der er ved de nuværende sukkerkvoters ophør i 2014/15. Endelig foreslås det, at fødevarerforsyningskædens funktionsmåde skal forbedres, idet landbrugets andel af værditilvæksten er faldet. Fokus i denne sammenhæng er på landmændenes forhandlingsposition, kontraktforhold, strukturudvikling og funktionen af derivatmarkedet¹³ for landbrugsråvarer.

Landdistriktsudvikling (søjle II)

Kommissionen fremhæver, at landdistriktspolitikken, som en integreret del af den fælles landbrugspolitik, har vist sin værdi ved at styrke bæredygtigheden af EU's landbrugssektor. Landdistriktspolitikken skal fortsat bidrage til

- landbrugets konkurrenceevne ved at fremme innovation og omstrukturering og mere effektiv anvendelse af ressourcerne,
- en bæredygtig forvaltning af naturressourcer, hvor der tages hensyn til miljøet, landskabspleje og bevarelse af landarealernes produktionskapacitet, og

¹³ Et derivat er et finansielt instrument, hvis værdi afhænger af udviklingen i det underliggende aktiv.

- territorial balanceret udvikling i landdistrikterne i hele EU gennem en styrkelse af lokalområder, kapacitetsopbygning og forbedring af lokale forhold.

Inden for denne ramme skal miljø, klimaændring og innovation være de retningsgivende temaer. Der skal fastsættes indikatorer, som skal sikre en effektiv målopfyldelse, ligesom der skal fokuseres på øget sammenhæng mellem landdistriktspolitikken og andre politikker for eksempel gennem en fælles strategisk ramme for EU-fonde.

Derudover foreslår Kommissionen, at der etableres risikohåndteringsværktøjer til at tage bedre hånd om indkomstsvingninger og markedsvolatilitet. Under landdistriktspolitikken foreslår Kommissionen mulighed for et nyt indkomststabiliserende værktøj, som er i overensstemmelse med WTO's regler for grøn boks samt øget støtte til forsikringsinstrumenter og gensidige fonde. Kriterierne for fordelingen mellem medlemsstaterne af midler til udviklingen af landdistrikterne skal overvejes. Endelig skal der ske en styrkelse og forenkling af kvalitets- og afsætningsfremme politikker med henblik på at styrke konkurrenceevnen i landbrugssektoren.

Reformscenarier

Kommissionen finder, at der er tre overordnede optioner til videre overvejelse, hvor den ene er den ovenfor beskrevne, mens de andre to reformscenarier alene skitseres meget kort. Disse er:

Option 1, der karakteriseres som et status quo scenarie, indebærer gradvise mindre tilpasninger af den nuværende politiske ramme med fokus på justeringer og forbedringer af visse områder som for eksempel omfordeling af støtten mellem medlemsstaterne.

Option 2 lægger op til reform, som beskrevet ovenfor, med den målsætning at gøre den fælles landbrugspolitik mere bæredygtig og skabe bedre balance mellem forskellige politiske målsætninger. Dette skal gøres gennem mere målrettede foranstaltninger.

Option 3 indebærer en mere omfattende reform af den fælles landbrugspolitik med stærk fokusering på miljø og klimamålsætninger og gradvis ophævelse indkomststøtte og de fleste markedsforanstaltninger.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om meddelelsen. Europa-Parlamentet forventes dog at fremlægge en udtalelse på eget initiativ.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom meddelelsen ikke i sig selv har statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser. Idet meddelelsen vil danne grundlag for det videre arbejde med reformen af landbrugspolitikken efter 2013 vil den dog have afledte statsfinansielle konsekvenser for det danske bidrag til finansiering af landbrugspolitikken samt erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af omfanget af landbrugsstøtten, som Danmark modtager. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

Høring

§ 2-udvalget(landbrug) er blevet hørt om meddelelsen på møde den 16. november 2010, og meddelelsen har endvidere været i skriftlig høring.

Landbrug & Fødevarer lægger vægt på, at EU's landbrugspolitik også i fremtiden skal være fælles, således at de samme regler gælder for alle landmænd i alle medlemsstater. Det er vigtigt, at der tages udgangspunkt i, at en ny fælles landbrugspolitik skal forbedre erhvervets konkurrenceevne, og at der samtidig tænkes yderligere forenkling ind i lovgivningen. Der skal desuden skabes mere synergi og sammenhæng mellem EU's forskellige ordninger, således at disse understøtter, og ikke modarbejder, hinanden. Det gælder for eksempel definitionen af støtteberettigede arealer i forhold til overgang til natur. Landbrug & Fødevarer ønsker ikke forsikringsordninger, men derimod en markedsbaseret løsning af udfordringerne. Intervention kan i visse tilfælde være nødvendigt, men det skal kun ske som en nødløsning. Endvidere er det vigtigt, at der sendes et signal om, at den direkte støtte sker som en honorering af de høje krav, der stilles til landmænd og producenter i EU. Et konkret problem er, at der ikke er mulighed for at give éngangskompensation til de landbrug, der er placeret i områder med særlige miljøudfordringer. Landbrug & Fødevarer finder, at støtte til ugunstigt stillede områder også bør kunne gives til områder med naturlige restriktioner i henhold til miljølovgivningen.

Udgangspunktet for Landbrug & Fødevarer er en grundholdning om at fremme en stærk fælles europæisk landbrugspolitik, der fremmer en konkurrencedygtig og markedsorienteret sektor. Politikken skal bygge på en fælles finansiering, og samtidig forhindre, at der indføres konkurrenceforvridende statsstøtte. Tilsvarende skal den fælles landbrugspolitik så vidt muligt bygge på ens rammevilkår gennem blandt andet fælles EU-regler. Endelig skal man holde sig for øje, at EU's landbrugspolitik løbende skal afstemmes med udviklingen i de lande vi normalt konkurrerer med på det globale marked; det skal blandt andet ske i regi af verdenshandelsorganisationen WTO.

I forhold til den aktuelle meddelelse, så skal det indledningsvist konstateres, at meddelelsen ikke indeholder konkrete budgetovervejelser, konkrete satser, procentændringer m.v. En endelig vurdering af meddelelsen må nødvendigvis kræve kendskab til disse elementer. Men med dette forbehold, så efterlader meddelelsen et indtryk af, at Kommissionen i det anbefalede scenarie på nogle områder bevæger sig i den rigtige retning – men ikke er ambitiøse nok. Det er Landbrug & Fødevarers overordnede opfattelse, at den fælles landbrugspolitik i større grad skal målrettes mod to mål. For det første skal politikken sikre en styrket konkurrenceevne for europæisk landbrug og fødevarerindustri; og for det andet skal politikken bidrage til at løse de udfordringer, som europæisk landbrug står overfor i relation til blandt andet miljø og klima.

I forhold til behovet for en styrket konkurrenceevne, så er det holdningen hos Landbrug & Fødevarer, at meddelelsen ikke i tilstrækkelig grad forholder til udfordringen fra den fortsatte globalisering – og dermed behovet for en fortsat styrkelse af europæisk landbrugs og fødevarerindustri konkurrenceevne. Hvis ikke EU forstår at tage den udfordring op, så vil EU's nuværende eksport af fødevarer i stigende grad blive presset væk fra til globale marked og henvist til afsætning på de indre marked; og samtidig må der forventes en øget import af fødevarer fra konkurrencedygtige lande. Dermed vil man forsømme muligheden for at øge væksten og dermed muligheden for at skabe nye

arbejdspladser. Og netop landbrugs- og fødevarerektorens vigtige rolle som skaber af vækst og beskæftigelse i relation til EU's vækststrategi – Europa 2020 – blev understreget af EU's stats- og regeringschefer på deres møde i marts 2010.

I forhold til ambitionerne om i større udstrækning at målrettet landbrugspolitikken mod at løse nogle af problemerne i relation til miljø og klima, så er der rigtige takter i Kommissionens oplæg. Det gælder både i forhold til den direkte støtte (søjle 1) og i forhold til landdistriktspolitikken (søjle 2), hvor man lægger op til, at landbrugspolitikken i stigende grad skal bruges til at fremme innovation og grønne løsninger. Men det er vigtigt, at man giver mulighed for at præmiere de landbrug, som er frontløbere på miljø og klimaområdet – hvad der generelt karakteriserer dansk landbrug og fødevarereindustri.

I forhold til mere konkrete bemærkninger, så skal nedenstående punkter fremhæves:

Anerkendelse af frontløbere i forhold til Kommissionens forslag om en "grøn" komponent

Kommissionen lægger op til, at man vil indføre en obligatorisk "grøn" komponent, der skal styrke den miljø- og klimamæssige hensyntagen i forbindelse med dyrkningen af landbrugsjorden. På dette område er dansk landbrug generelt betydeligt længere end det øvrige EU – blandt andet med hensyn til krav om efterafgrøder og reducerede kvælstofnormer. Det bør i forbindelse med den konkrete udformning af dette element sikres, at lande/regioner (som for eksempel Danmark), der har været frontløbere, anerkendes for denne indsats. Det skal med andre ord sikres, at de krav, der stilles for at kunne modtage denne "grønne" komponent, skal tage udgangspunkt i de gældende fælles EU-regler således at strammere nationale bestemmelser betyder, at man umiddelbart kan modtage støtten.

Øget satsning på landdistriktspolitikken

Landbrug & Fødevarer mener, at den fremtidige landdistriktsstøtte bør have en øget fokus på både en vækstdagsorden og en miljødagsorden. I forhold til miljødagsordenen så skal ikke mindst målrettede tiltag prioriteres højt. Disse skal blandt andet være med til at afhjælpe en række af de udfordringer, som erhvervet står overfor i tilknytning til implementering af blandt andet vandramme- og habitatdirektivet. Vækstdagsordenen skal blandt andet fokusere på klimaområdet, og sikre en øget støtte til innovation, vidensformidling og investeringsstøtte til prioriterede områder.

For at fremme denne dagsorden bør Danmark have en mere rimelig andel af EU's samlede landdistriktsbudget. Da de udfordringer, som landdistriktspolitikken skal bidrage til at løse, står i forhold til den samlede landbrugsproduktion, bør Danmarks andel af EU's landdistriktsbudget afspejle Danmarks andel af EU's samlede landbrugsproduktion – det vil sige en andel på omkring 2,5 %.

I forhold til især miljøområdet er det vigtigt at sikre, at de konkrete ordninger indeholder de nødvendige incitamenter – for eksempel i form af en engangskompensation – der sikrer den ønskede udnyttelse. Endvidere bør det i forhold til den nuværende støtte til ugunstigt stillede områder vurderes, hvorvidt den også bør kunne ydes til arealer, der har en naturlig restriktion i forhold til miljølovgivningen.

Endelig er det vigtigt, at den fremtidige landbrugspolitik, herunder ikke mindst landdistriktsprogrammet, muliggør naturpleje som produktionsgren. Med den nuværende politik er der ofte et mod-

sætningsforhold mellem de krav, der stilles for at modtage enkeltbetaling og de målsætninger, der er i landdistriktsprogrammet.

En ny fordeling af EU's landbrugsstøtte mellem EU's medlemslande

Et af de væsentlige temaer i diskussionen om den fremtidige landbrugspolitik er fordelingen af støtte mellem EU's medlemslande. Landbrug & Fødevarer bakker op om, at man finder en bedre balance, der imødekommer de nye medlemslande. Men samtidig er det vigtigt at sikre – også set i relation til ambitionen om at være konkurrencedygtige på det globale marked – at man sikrer, at de direkte betalinger understøtter de bedrifter, der producerer effektivt og med fokus på fødevarer sikkerhed, klima, miljø, dyrevelfærd m.v.

En forenkling af landbrugspolitikken

En reel forenkling af den fælles landbrugspolitik kan kun ske i forbindelse med en reform af landbrugspolitikken. Set i lyset af de meget komplicerede regelsæt, der gælder i forhold til den fælles landbrugspolitik, så er det vigtigt at få det sat på dagsordenen. Det er vigtigt både i forhold til at sikre at politikken er forståelig, men også for at lette de administrative omkostninger for landmænd og virksomheder. Landbrug & Fødevarer er i færd med at udarbejde en liste med konkrete forslag.

Fastholdelse af nuværende markedsinstrumenter – og øget satsning på promotion

I forhold til markedsforanstaltninger støtter Landbrug & Fødevarer en fortsat markedsorientering af EU's landbrugspolitik. Men samtidigt er det nødvendigt, at der bevares et reelt og effektivt sikkerhedsnet for de produkter, der allerede er omfattet af eksisterende markedsinstrumenter. Man bør endvidere undersøge, om de senere års opstramninger af markedsinstrumenterne, for eksempel for korn, fortsat er relevante i forhold til målsætningen om at skabe markedsbalance og -stabilitet.

Hvad angår risikohåndteringsværktøjer mener Landbrug & Fødevarer, at markedsstabilitet bør sikres via eksisterende instrumenter. Såfremt der, som foreslået i meddelelsen, indføres nye sikkerhedsforanstaltninger lægger Landbrug & Fødevarer stor vægt på, at ordningerne er så transparente og generelle som muligt. Ordningerne bør være fuldt ud EU-finansierede, og det skal sikres, at de hverken er konkurrenceforvridende eller bidrager til renationalisering af landbrugsstøtten.

Med hensyn til afsætningsfremme finder Landbrug & Fødevarer det meget positivt, at Kommissionen lægger op til en mere aktiv afsætningspolitik via promotion-ordningen. Det er vigtigt, at de afsætningsfremmende værktøjer kan implementeres på en enkel måde og primært bruges uden for EU's indre marked.

Overvejelser om en fjernelse af sukkerkvoterne

EU har netop færdigimplementeret sukkerreformen fra 2006, som har ført til en reduktion i EU's sukkerproduktion med 30 pct., herunder stop for sukkerroedyrkning i fem medlemslande. Det har også betydet, at EU er gået fra at være eksportør til nettoimportør. Sektoren har således netop gennemgået en kraftig effektivisering, og en udfasning af kvoterne vil sandsynligvis føre til stop for sukkerproduktionen i yderligere områder. En udfasning af kvoterne skal således vurderes nøje i forhold til andre markedsforanstaltninger, som kan give et nødvendigt stabilt grundlag for en fortsættelse af sukkerproduktionen. Fjernelse af kvoterne stiller skærpede krav til lige konkurrencevilkår

mellem medlemslandene, hvilket i givet fald vil blive en afgørende faktor for en fortsættelse af sukkerproduktionen i Danmark.

Indførelse af en basisindkomststøtte og overvejelser om at indføre et loft per bedrift

Kommissionen lægger op til at indføre en basisindkomststøtte og i den forbindelse overveje at indføre et loft for betalingerne til store landbrug. Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at de direkte betalinger fremadrettet skal ses som en honorering af de samfundsmæssige krav og ønsker, som stilles til landbrugsproduktionen i EU, for eksempel i forhold til miljø, fødevarer sikkerhed, dyrevelfærd og klima – krav som produkter fra lande uden for EU, som vi konkurrerer med, ikke skal leve op til. På den baggrund kan Landbrug & Fødevarer heller ikke støtte indførelsen af et støtteloft på bedriftsniveau, da vil ramme de bedrifter, der søger at blive mere konkurrencedygtige gennem en udnyttelse af størrelsesøkonomien.

Det bør endvidere sikres, at man på nationalt/regionalt niveau kan fastlægge, hvorvidt basispræmien skal være en flat-rate betaling, som er ens per hektar inden for en landet/regionen, eller den skal differentieres med udgangspunkt i de nuværende betalingsrettigheder. (Danmark betragtes som en region). Der skal således sikres mulighed for, at de sektorer, hvor der i Danmark er, eller vil komme, et tillæg til basisbetalingen under enkeltbetalingsystemet, fremover skal kunne modtage forholdsmæssigt den samme præmie.

Mulighed for en frivillig koblet støtte

Kommissionen foreslår, at det inden for nogle klart definerede grænser fortsat bør være muligt at yde en begrænset koblet støtte. Landbrug & Fødevarer støtter denne mulighed, idet det blandt andet af hensyn til en fortsat handyrproduktion (ungtyre) i Danmark sandsynligvis vil være nødvendigt at have dette instrument til rådighed.

DI Fødevarer mener generelt, at den fælles landbrugspolitik bør indrettes, så den lever op til målsætningerne i EU2020-strategien og aktivt bidrager til at understøtte vækst og konkurrenceevne i Europa. Den fælles landbrugspolitik skal være markedsorienteret, skabe forsyningsikkerhed og adgang til råvarer til konkurrencedygtige priser på en ressourceeffektiv måde, der tilgodeser hensyn til miljø og klima. DI Fødevarer mener, at den direkte landbrugsstøtte skal omlægges og udfases så en større del af EU's budget bliver målrettet EU's vækststrategi.

DI Fødevarer bemærker, at Kommissionens meddelelse i meget generelle vendinger skitserer, hvilken retning Kommissionen finder, at den fremtidige fælles landbrugspolitik skal tage. Der lægges op til, at den fælles landbrugspolitik skal bidrage til EU's vækststrategi, hvilket er positivt. I den forbindelse er det helt centralt, at reformen af den fælles landbrugspolitik ses i sammenhæng med forhandlingerne om de finansielle rammer, som ventes at finde sted sideløbende med landbrugsforhandlingerne. Meddelelsen indeholder ikke angivelser af nogen beløbsstørrelser for støtteniveauer eller budgetandele. DI Fødevarer mener, at den mest direkte vej til at bidrage til EU's vækststrategi vil være at overføre midler fra den direkte støtte til andre områder af EU's budget, der understøtter europæisk forskning og innovation, høj mobilitet, en effektiv energisektor, adgang til kapital for iværksættere samt digitalisering. DI Fødevarer er betænkelige ved udsigten til, at omlægningen af den fælles landbrugspolitik sker inden for rammerne af de eksisterende søjler. En mindre justering

af den direkte støtte og eventuel overførsel af midler til søjle 2 vil ikke være tilstrækkeligt til at sikre de nødvendige midler til vækstskabende initiativer.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark lægger stor vægt på en øget markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik med henblik på en afvikling af landbrugsstøtten på længere sigt. Danmark lægger vægt på, at EU's landbrugspolitik er bæredygtig i forhold til klima, natur, miljø og dyrevelfærd. Der er ikke modsætning mellem på den ene side en støtteafvikling og på den anden side et fokus på bæredygtighed. Endelig lægger regeringen vægt på, at drøftelserne om Kommissionens meddelelse ikke forgriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle rammer.

Fra dansk side henholder man sig generelt til det danske budget review hørings svar fra april 2008, regeringens strategi for afviklingen af EU's landbrugsstøtte fra maj 2008 (B75) samt regeringens hørings svar "På sporet af en ny landbrugspolitik" fra juli 2010.

Uden at foregribe resultatet af forhandlingerne om de nye flerårige finansielle rammer for perioden efter 2013, og potentielle afledte budgetmæssige justeringer, har regeringen fremlagt én måde at organisere den fælles landbrugspolitik inden for et givent budget indtil 2020 med henblik på at sikre øget merværdi i EU som helhed ved at fremme Grøn Vækst.

Den danske regering er af den opfattelse, at tendensen i de seneste reformer og markedsorienteringen af den fælles landbrugspolitik skal fortsætte, og at Europa 2020-strategien er en mulighed for at tænke fremad, også i landbrugs- og fødevarer sektoren. Europa 2020-strategiens mål bør være en del af den fremtidige fælles landbrugspolitik, navnlig gennem øget fokus på forskning, udvikling og innovation i landbrugs- og fødevarer sektoren.

Den europæiske landbrugs- og fødevarer sektors evne til at overleve i fremtiden, er tæt knyttet til sektorens evne til at være innovativ og aktivt bruge sin faglighed, snarere end at basere sig på klassiske støttemekanismer.

Fra et dansk synspunkt skal den fælles landbrugspolitik i perioden 2014-2020 have et meget stærkere fokus på håndtering af nye udfordringer og at levere offentlige goder.

Den fælles landbrugspolitik har potentialet til at være en del af løsningen på mange af de nye udfordringer, og at bidrage til at udforske nye indtjeningsmuligheder og en bæredygtig udvikling. For eksempel hvordan man kan skabe en effektiv vandforvaltning og forvaltning af biodiversitet, fødevareresikkerhed, håndtering af klimaændringer, højere miljømæssige hensyn, og levering af grøn energi.

Én måde at nytænke den fælles landbrugspolitik på, er at skabe en mere målrettet og moderne søjle I og søjle II i perioden 2014-2020. Den nye ordning for direkte betalinger kan bestå af en grundlæggende præmie til rådighed for alle landbrugere - på regionalt niveau. En anden del af søjle I kan udbetales til landbrugerne som en top op for at levere offentlige goder. Og det bør være enkelt at administrere. Søjle II kan have et stærkere fokus på projekter, der baseres på innovation og udvikling i landdistrikterne, ved hjælp af understøttende rammebetingelser (for eksempel uddannelsesprogrammer, ny teknologi m.v.). Dette er for at sikre Grøn Vækst i overensstemmelse med Europa

2020 strategien.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionen præsenterede meddelelsen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29.-30. november 2010. Der var grundlæggende opbakning fra medlemsstaterne til de meget overordnede målsætninger. En stor gruppe af medlemsstater Frankrig, Spanien, Portugal, Østrig, Italien, Grækenland, Irland, Polen, Ungarn mv. ønskede at sikre en høj indkomststøtte, en stærk regulering af landbrugsmarkederne, udvikling af nye forsikringsordninger, og at der blev taget hensyn til europæisk landbrug i handelsforhandlingerne med tredjelande. Frankrig støttede Kommissionens model med 3 lag i den direkte støtte. Tyskland, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Nederlandene og Danmark lagde stor vægt på en yderligere markedsorientering af den fælles landbrugspolitik med større fokus på konkurrenceevne, innovation, klima og miljø. Tyskland lagde vægt på at bevare den nuværende indkomststøtte. Storbritannien og Danmark lagde vægt på, at landbruget på sigt skulle kunne klare sig uden indkomststøtte. En række medlemsstater som Polen, Rumænien, Letland, Tjekkiet, Portugal, Spanien, Storbritannien talte for en ny fordeling af den direkte støtte, der ikke var baseret på historiske kriterier og gerne en ensartet støtte per hektar. Langt hovedparten af medlemsstaterne var bekymrede for yderligere administrative byrder særligt i forhold til det nye grønne lag 2 i den direkte støtte. Kommissionen understregede, at forenkling skulle indarbejdes løbende, og at der ikke ville blive tale om egentlige nye krav i lag 2.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 26. november 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29.-30. november 2010, jf. samlenotat oversendt den 18. november 2010.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. december 2010.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

6. (Evt.) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 vedrørende kontraktmæssige relationer i mælke- og mejerisektoren

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Som udmøntning af arbejdet i gruppen af højtstående eksperter på mælkeområdet forventes det, at Kommissionen i december 2010 vil fremsætte forslag om kontraktmæssige relationer i mælke- og mejerisektoren omfattende regler om kontrakter mellem producenter og mejerier, producenternes forhandlingsstyrke og interprofessionelle organisationer i mælkesektoren.

Baggrund

Kommissionen forventes i december 2010 at fremsætte forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår kontraktmæssige relationer i mælke- og mejerisektoren.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og artikel 43, stk. 2, og kan vedtages efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Som følge af den vanskelige markedssituation for mælk i 2008 og 2009 nedsatte den daværende kommissær for landbrug og udvikling af landdistrikter i oktober 2009 en gruppe af højtstående eksperter på mælkeområdet. Ekspertgruppen skulle drøfte, hvilke foranstaltninger, der kan overvejes for mejerisektoren på mellemlangt og langt sigt set i lyset af, at mælkekvoterne udløber den 1. april 2015. Den blev opfordret til, med respekt for Sundhestjekkets beslutninger, at overveje, hvilke regulerende foranstaltninger, der kan bidrage til at stabilisere markederne og producenternes indkomster samt øge gennemsigtigheden på markedet.

Gruppen bestod af repræsentanter fra medlemsstaterne og havde en repræsentant fra Kommissionen som formand. Der er blevet afholdt ti møder i perioden fra oktober 2009 til juni 2010, og på baggrund af drøftelserne i gruppen blev der udarbejdet en rapport. Rapporten afspejler drøftelserne i gruppen og indeholder 7 henstillinger, men ingen konkrete forslag. Der blev på møderne i gruppen drøftet kontraktforhold mellem mælkeproducenter og mejerier, producenternes forhandlingsstyrke, interprofessionelle organisationer, gennemsigtighed, markedsinstrumenter (herunder eventuel brug af futures), mærkning og handelsnormer samt innovation og forskning.

Det forventes, at Kommissionen vil fremsætte forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007, som indeholder følgende hovedemner:

- Kontraktmæssige relationer
- Producenternes forhandlingsstyrke
- Interprofessionelle organisationer
- Øvrige ændringer af markedsordningen.

De øvrige henstillinger i rapporten fra gruppen af højtstående eksperter forventes behandlet henholdsvis i forbindelse med reformen af den fælles landbrugspolitik efter 2013 (markedsforanstaltninger samt forskning og innovation) og i forbindelse med kvalitetspakken (handelsnormer og mærkning), som forventes fremlagt af Kommissionen i december 2010.

Kontraktmæssige relationer

Kommissionen skønner, at brugen af formaliserede kontrakter ikke er udbredt i mælkesektoren. Øget anvendelse af kontrakter vil efter Kommissionens opfattelse kunne styrke opmærksomheden og ansvarligheden i sektoren, og medvirke til bedre at reagere på markedets signaler og tilpasse udbud til efterspørgsel.

Forslaget forventes at give medlemsstaterne hjemmel til at beslutte, at enhver leverance af råmælk fra producent til forarbejdningsled skal være omfattet af en skriftlig kontrakt mellem parterne, der som minimum angiver pris (eventuelt kriterier for en varierende pris), volumen og kontraktens varighed. Det skal bemærkes, at andelsselskaber er undtaget, såfremt andelsselskaberne har vedtægter med et indhold, der svarer til de ovenfor nævnte krav til kontrakter. Kommissionen kan fastsætte nærmere regler ved gennemførelsesbestemmelser.

Producenternes forhandlingsstyrke

Med henblik på at styrke den enkelte mælkeproducent i forhandlingerne overfor mejerierne, når der forhandles priser, forventes forslaget at give medlemsstaterne en specifik hjemmel til at anerkende producentorganisationer (PO) for mælk og mejeriprodukter. Producentorganisationer skal bestå af primærproducenter og være oprettet på initiativ af disse.

Forslaget forventes at tilpasse EU-konkurrencereglerne, således at der åbnes mulighed for, at producentorganisationer på mælkeområdet kan forhandle blandt andet priser med mejerierne på sine medlemmers vegne. Den enkelte producentorganisation kan i medfør af det forventede forslag forhandle kontraktforhold, inklusiv priser og mængder, hvis producentorganisationen ikke repræsenterer en større mængde end:

- 3,5 % af EU's totale produktion,
- 49 % af den samlede nationale produktion i hvilken som helst medlemsstat omfattet af forhandlingerne for en producentorganisation, og
- 49 % af de samlede nationale produktioner i alle medlemsstater omfattet af forhandlingerne for en producentorganisation.

Kommissionen forventes ved gennemførelsesbestemmelser at kunne fastsætte regler om, at grænsen på 49 % ikke gælder i medlemsstater, som er dårligt integreret i EU's mælkemarked, og som har en meget lav mælkeproduktion sammenlignet med EU's gennemsnit. Endvidere kan nationale konkurrencemyndigheder i konkrete tilfælde beslutte, at der skal gælde en lavere grænse end 49 %, hvis det skønnes nødvendigt for at beskytte den fri konkurrence og for at undgå begrænsninger for små og mellemstore mejerier. Det forventes, at Kommissionen kan fastlægge regler om sammenslutninger af producentorganisationer ved delegerede retsakter.

Interprofessionelle organisationer

Der forventes indføjet en bestemmelse om interprofessionelle organisationer eller brancheorganisationer (IPO'er) i mejerisektoren. Disse organisationer består af både primærproducenter, forarbejdningsvirksomheder og handelsleddet. Kommissionen finder, at sådanne organisationer kan spille en nyttig rolle ved at tillade en dialog mellem aktørerne i forsyningskæden og ved at fremme god praksis og gennemsigtighed i markedet. Forslaget forventes at fastsætte, at medlemsstaterne kan godkende organisationer, som består af virksomheder, der udfører økonomiske aktiviteter vedrørende

produktion, forarbejdning og handel med mælk og mejeriprodukter, og som oprettes på initiativ af disse erhvervsdrivende. Disse interprofessionelle organisationer skal blandt andet beskæftige sig med indsamling af information og fremme af gennemsigtighed i sektoren, forskning og markedsstudier, udarbejdelse af standardkontrakter og fremme af produktkvalitet. Forslaget forventes at indeholde en bestemmelse, der skal hindre, at disse interprofessionelle organisationers arbejde bliver uforeneligt med konkurrencereglerne.

Øvrige ændringer af markedsordningen

Det forventes desuden, at der indføres en regel om, at virksomheder, der forarbejder råmælk, skal indberette til de nationale myndigheder om de mængder mælk, som de modtager hver måned. Kommissionen kan ved delegerede retsakter fastlægge omfanget af disse indberetninger. Endvidere skal Kommissionen henholdsvis den 30. juni 2014 og den 31. december 2018 fremlægge rapporter for Europa-Parlamentet og Rådet om markedsudviklingen i mælkesektoren og om status for anvendelsen af de bestemmelser, der forventes indført ved forslaget.

Det forventede forslag er i sin helhed tidsbegrænset og har virkning indtil den 30. juni 2020.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Det forventede forslag skønnes af Kommissionen ikke at have konsekvenser for EU-budgettet.

Statsfinansielle og administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle og administrative konsekvenser, men der udestår dog en vurdering af, hvilke opgaver, der vil blive pålagt medlemsstaternes administrationer som følge af forslaget. Disse konsekvenser kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne

Under forudsætning af, at forslagets bestemmelser om producentorganisationers forhandlingsstyrke og forslagets bestemmelser om kontraktindgåelse ikke kommer til at gælde for andelselskaber, forventes forslaget ikke eller kun i mindre grad (der er enkelt private) at have erhvervsmæssige og administrative konsekvenser for virksomhederne.

Høring

Forslaget har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer er bekymrede over, at mange EU-lande ønsker at indføre nye former for markedsregulering til erstatning for mælkekvoternes ophør i 2015. Det er yderst vigtigt, at der *ikke* indføres tiltag, som medfører ændringer af andelsorganiseringen i dansk mejeribrug; som bliver en hindring for varernes frie bevægelighed i EU og for den generelle markedsorientering af mælkesektoren.

Landbrug & Fødevarer vil gerne understrege, at det er nødvendigt med frivillighed i forhold til brugen af kontrakter i Danmark af hensyn til andelsorganiseringen. Kommissionen foreslår, at andelsvedtægter kan træde i stedet for kontrakter, såfremt vedtægterne indeholder samme elementer, som Kommissionen foreslår i sin kontraktmodel. Erhvervet er i den sammenhæng meget bekymrede for de potentielle ændringer for andelsvedtægterne, som en kontraktmodel kan medføre på europæisk plan. Andelsselskaber er netop en særegen form for organisering mellem producent og mejeri, hvor andelsvedtægterne bør være dækkende for ethvert krav til en kontraktform. Af hensyn til andelsorganiseringen – både i Danmark og andre EU-medlemslande – så må det sikres, at en kontraktform på europæisk niveau ikke må medføre ændring af andelsvedtægterne og administrative byrder for andelsselskaber i form af kontraktadministration.

Erhvervet fastholder – som sagt og skrevet tidligere – at tilgangen med kontraktrelationer på mange måder er fejlagtig. Det skyldes ikke kun, at mælkesektoren i Danmark allerede har organiseret sig, men også at enkelte lande i Europa ser kontrakter i en udbudsregulerende kontekst (reelt et kvotesystem). Erhvervet har været for en markedsorientering af mælkesektoren og er af den grund ikke positive overfor nye reguleringstiltag på EU-plan, som overordnet set bedst bestemmes decentralt mellem mælkeproducenter og mejerier i medlemslandene.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er en tendens til, at mange *de facto* opfatter et andelsselskab som en producentorganisation. Landbrug & Fødevarer finder, at der allerede er tilpas organisering på plads i dansk mejeribrug og lægger stor vægt på, at der ikke må indføres regler, som kan medføre ændringer af andelsorganiseringen i Danmark. Landbrug & Fødevarer ønsker, at der indskrives en fortolkningsnote, hvor det *yderligere* pointeres, at et andelsselskab har selvstændig status i forhold til producentorganisationer.

Landbrug & Fødevarer har været for en markedsorientering af mælkesektoren og er overordnet set bekymrede overfor nye reguleringstiltag på EU-plan. Upåagtet, at det er indskrevet, at interprofessionelle organisationer ikke må have konkurrenceforvridende aktiviteter, så er det i dag muligt for interprofessionelle organisationer (IPO'er) i andre landbrugssektorer at koncentrere og koordinere udbuddet og afsætningen mellem primær-, forarbejdnings- og detaileddet. Landbrug & Fødevarer må kraftigt afvise at lade IPO'er i mælkesektoren koncentrere og koordinere udbuddet og afsætningen mellem primær-, forarbejdnings- og detaileddet. Begrundelsen er, at en national aftale, der også omfatter detaileddet, vil være konkurrenceforvridende overfor udenlandske produkter, som prøver at komme ind på det pågældende marked.

Kommissionen foreslår, at IPO'er vil kunne bidrage til at forbedre medlemmernes kendskab til markedet og gennemsigtigheden på markedet gennem markedsundersøgelser (regionalt/nationalt) og statistisk materiale om priser, mængder og kontraktlængder. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der er meget uklart, hvor omfattende IPOens virke er her, og at det er meget vigtigt, at fortroligheden af virksomhedernes interne virke respekteres. Kommissionen ønsker, at IPO'er kan lave kontrakter, som er i overensstemmelse med EU-lovgivningen. Landbrug & Fødevarer understreger, at der er meget uklart, hvad indholdet af kontrakterne vil være, og hvorfor kontrakter overhovedet nævnes her. Omtalen af kontrakter i forbindelse med interprofessionelle organisationers virke kan

skabe frygt for, at IPO'er kan have aktiviteter i strid med reglerne om den fri bevægelighed af varer i EU.

Landbrug & Fødevarer noterer sig, at man vil kunne lade IPO'er i mælkesektoren fremme geografiske betegnelser, der er godkendt i forhold til EU's regler. Generelt er Landbrug & Fødevarer dog betænkelige ved tiltag, for eksempel i form af oprindelsesmærkning, der vil kunne hindre varernes frie bevægelighed i EU. Overordnet set kan det tilmed undre, at man nævner mærkningsregler her, når dette netop er forbeholdt kvalitetspakken.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder aktivt for at markedsorientere den fælles landbrugspolitik i EU. Det vurderes, at det forventede forslag ikke vil medvirke til at markedsorientere mejerisektoren yderligere. Regeringen mener, at kontraktindgåelse og medlemskab af producentorganisationer og interprofessionelle organisationer bør være frivilligt for den enkelte landbruger. Forslagets forventede bestemmelser om kontraktindgåelse og producenters forhandlingsstyrke bør ikke gælde for andelsvirksomheder, der er en vertikal integration af primærproducenter og forarbejdning. Regeringen fastholder, at landbruget er en del af det indre marked og skal fungere herefter, og fra dansk side er man derfor skeptisk over for en lempelse af gældende EU-konkurrenceregler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at et stort flertal af medlemsstaterne vil støtte forslaget. Medlemsstaternes repræsentanter i gruppen har været delt på visse af emnerne; særligt hvad angår drøftelserne af en eventuel undtagelse fra gældende EU-konkurrenceregler, hvor fem medlemsstater, herunder Danmark, var imod sådanne. Det kan derfor forventes, at samme gruppe af medlemsstater vil være kritiske.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rapporten fra gruppen af højtstående eksperter på mælkeområdet har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. juli 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 12. juli 2010, jf. samlenotat oversendt den 1. juli 2010, samt den 24. september 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010, jf. samlenotat oversendt den 16. september 2010.

7. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen i markedssituationen og de deraf følgende betingelser for en gnidningsløs afvikling af mælkekvoteordningen

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen skal som besluttet i Sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik fremlægge en rapport inden den 31. december 2010 om afvikling af mælkekvoterne. I rapporten forventes Kom-

missionen at konkludere, at den bløde landing er på sporet i de fleste medlemsstater, at kvoteprisen er tæt på nul i de fleste medlemsstater, og at mælkekvoterne ikke længere er en begrænsende faktor for produktionen i de fleste medlemsstater.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge rapport om udviklingen i markedssituation og de deraf følgende betingelser for en blød landing af mælkekvoterne, som ophører i 2015.

Rapporten er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Formål og indhold

I forbindelse med udfasning af mælkekvoterne i 2015 skal Kommissionen forelægge to rapporter for Europa-Parlamentet og Rådet inden henholdsvis den 31. december 2010 og den 31. december 2012 om udviklingen i markedssituation og de deraf følgende betingelser for en blød landing af mælkekvoterne, om fornødent ledsaget af relevante forslag. Den første af disse to rapporter forventes at indeholde følgende:

Markedssituationen

I 2007 var der en voldsom stigning i mælkepriserne, der blev afløst af et lige så voldsomt prisfald i 2008 og første del af 2009. I anden halvdel af 2009 og i den forløbne del af 2010 har mælkepriserne udviklet sig positivt. I 2009 blev der indledt intervention af smør og skummetmælkspulver og indført eksportrestitutioner. Interventionsopkøb ophørte ultimo 2009, og alt opkøbt smør og en del af det opkøbte skummetmælkspulver er nu udlagret. Restitutioner blev nulstillet ultimo 2009. Årsagen til bedringen i markedssituationen skyldes reduceret udbud og bedre efterspørgsel på verdensmarkedet.

Gnidningsløs afvikling af mælkekvoterne

Med en blød landing forstås, at der ikke vil ske en alt for stor ændring af mælkeproduktionen, når mælkekvoterne ophører. Kvoterne blev ved Sundhedstjekket udvidet med 5 x 1 % i perioden 2009/2010-2013/2014. Kvoterne har gradvist mistet deres betydning i lyset af, at mælkeproduktionen ligger under kvoten i de fleste medlemsstater. Seks medlemsstater betalte overskudsafgift i 2008/2009, mens kun tre medlemsstater (Danmark, Cypern og Nederlandene) betalte overskudsafgift for 2009/2010. I 2009/2010 lå EU's mælkeleverancer 7 % under EU's samlede kvote.

Et tegn på, at den bløde landing ifølge Kommissionen forløber planmæssigt, er, at kvoteprisen i medlemsstater med fri omsætning af kvoter falder i takt med kvotens snarlige afskaffelse og allerede er nul eller tæt på nul i de fleste medlemsstater. I to medlemsstater (Danmark og Nederlandene) forbliver kvoteprisen dog høj. I disse medlemsstater udnytter producenterne deres kapacitet til fortsat at producere uanset, at de skal betale overskudsafgift. Det anføres, at det antageligt skyldes, at

producenterne er tilstrækkeligt konkurrencedygtige eller er nødt til at udnytte deres produktionsapparat fuldt ud.

Kommissionen forventes at konkludere, at den bløde landing er på sporet i de fleste medlemsstater, idet kvoteprisen er nul eller faldende med retning mod nul i 2015, hvorfor mælkekvoteerne ikke længere er en begrænsende faktor for produktionen i de fleste medlemsstater. Det forventes dog, at Kommissionen vil konkludere, at en blød landing ikke kan garanteres i de medlemsstater, hvor kvoten stadig overskrides.

Rapporten forventes ikke ledsaget af forslag, men i tilfælde af fremtidige alvorlige ubalancer overvejer Kommissionen tilsyneladende en ordning, som vil give mulighed for, at producenterne på frivillig basis kan reducere deres indvejning af mælk imod compensation. På baggrund af erfaringerne fra mælkekrise i 2008/2009 skønner Kommissionen, at det vil være tilstrækkeligt at tage 1-2 % af mælkemængden ud af markedet. Derudover vil Kommissionen gennem information søge at øge viden om markedet og styrke markedsdeltagernes ansvarlighed.

Det kan i øvrigt oplyses, at kvoteprisen er høj i Nederlandene (7,50 kr./kg. mælk) og Danmark, hvor prisen blev fordoblet på bare 6 måneder og steg fra 1,49 kr./kg. (maj 2010) til 3 kr./kg. (november 2010). Nederlandene og Danmark skal betale overskudsafgift på henholdsvis ca. 95 millioner kr. og 40 millioner kr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om rapporten.

Konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom den ikke i sig selv har statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer bemærker, at mælkeproducenterne i hovedparten af EU's medlemsstater udnytter ikke deres nationale mælkekvote. Derimod udnytter medlemsstater som Holland, Tyskland og Danmark deres kvoter fuldt ud eller næsten til grænsen. Denne situation har ændret forholdene for en blød landing, i forhold til situationen for to år siden.

Stigende kvotepriser og overskudsafgift

Den seneste udvikling i priserne på kvotebørsen giver anledning til bekymring for udviklingen frem mod kvotesystemets ophør den 31. marts 2015. På novemberbørsen 2010 blev prisen ca. 3,00 kr. pr. kg. kvote. Kvotebørsen har været i funktion siden 1998, og det har generelt ikke været muligt udtømmende at forudsige eller forklare prisudviklingen på kvotebørsen. Men den seneste prisstigning hænger utvivlsomt sammen med udviklingen i mælkeleverancen og dermed kvoteudnyttelsen. Efter to afgiftsfrie år blev der ved senest afsluttede kvoteår betalt superafgift. Aktuelt er der opkrævet 40 mio. kr. for det senest afsluttede kvoteår. Hvis den nuværende leveranceudvikling fortsætter, vil det indeværende kvoteår også ende med en afgift.

Udbuddet af kvote har på de seneste fem kvotebørser været mindre end efterspørgslen. Hvis man vender blikket mod strukturudviklingen, er der på den lange bane forsvundet 8-10 % af kvægbedrifterne pr. kvoteår. En opgørelse efter det senest afsluttede kvoteår viser, at der er forsvundet 4,4 % (173) af bedrifterne i kvoteåret 2009/10. Der er 4.130 bedrifter med mælkeleverance. En afdæmpet strukturudvikling giver alt andet lige en mindre mængde kvote til omfordeling. Med udsigten til at kvotesystemet forsvinder i 2015 samt den aktuelle økonomiske situation i erhvervet, er det ikke hensigtsmæssigt med stigende kvotepriser og betaling af store beløb i overskudsafgift. Landbrug & Fødevarer indskærper, at der bør ske en afkapitalisering af kvoterne frem mod 2015, så alle investeringer i kvotekøb i princippet er afskrevet i 2015. En afkapitalisering, der viser sig i faldende og lave priser på kvotebørsen.

Blød landing af mælkekvoterne i 2015

Som led i en blød landing er leverancemulighederne udvidet gennem kvoteforhøjelser fra EU og en sænkning af overskudsafgiften til 2,07 kr. Hvert kvoteår siden 1. april 2006 er der tildelt yderligere kvote. Frem til 1. april 2009 er der uddelt i alt 3,5 % og fra 1. april 2009 yderligere 5 x 1 %. Den sidste tildeling sker i kvoteåret 2013-2014. Disse forhøjelser skal ses i sammenhæng med, at der i kvægbesætningerne er en ydelsesstigning hvert år på ca. 2 % fordelt på genetik og management.

For en del producenter er der trods kvoteforhøjelser fra EU således ikke overensstemmelse mellem bedriftens leverance og kvote. Det betyder, at der trods kvoteforhøjelser vil være et udnyttelsespres og dermed en efterspørgsel efter kvote med prisstigninger til følge. Erfaringsmæssigt sker der ikke en reduktion i leverancerne.

I Sundhedstjekket blev det besluttet, at Kommissionen i 2010 og 2012 skal fremlægge en midtvejs-evaluering med tiltag til at sikre en hensigtsmæssig udfasning af mælkekvotesystemet i 2015. For at sikre en blød landing med afkapitalisering af kvoterne ønsker Landbrug & Fødevarer, at der arbejdes for følgende muligheder i forbindelse med midtvejs-evalueringen i 2010:

- Yderligere kvoteforhøjelser så effektivitetsforbedringer ikke begrænses af mangel på kvote.
- Frontloading af de sidste 3 % af den allerede fastsatte kvoteudvidelse. Det vil nu og her give mulighed for at udjævne en forventet overskudsafgift under de aktuelt vanskelige økonomiske vilkår i erhvervet.
- Mulighed for udligning af overskudsafgiften mellem medlemsstater. I EU 27 er kvoten totalt set ikke udnyttet. En omfordeling af frimængderne mellem medlemsstater vil tilgodese de mest effektive bedrifter i EU.
- Endelig kan superafgiften sænkes fra de nuværende 2,07 kr. til et lavere beløb. Det skal dog noteres, at vi principielt mener, at det er uhensigtsmæssigt at regulere via noget, der reelt er en omkostning.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at udbetaling af compensation til landmænd for at disse ikke skal producere mælk er den forkerte vej at gå i forhold til ønsket om en fortsat markedsorientering af mælkesektoren, og er af den grund umiddelbart ikke positive overfor nye udbudsregulerende tiltag på EU-plan. Kommissionen ønsker også, at data om markedssituationen skal opgraderes. Konkret er der tale om, at man skal beholde gældende markedsindberetninger til Kommissionen, men til gengæld holde flere møder mellem Kommissionen og mælkesektorens interessen-

ter. Landbrug & Fødevarer kan støtte, at Kommissionen gør mere for at forbedre indberetningen af data om markedssituationen, herunder opprioritere inddragelsen af mælkesektorens interessenter.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er tilfreds med, at det i rapporten atter slås fast, at mælkekvoterne ophører i 2015. Det er samtidig vigtigt, at der sikres en blød landing i alle medlemsstater, hvilket jævnfør rapporten ikke kan garanteres. Regeringen vil derfor arbejde for, at dette bliver tilfældet, for eksempel gennem yderligere forhøjelse af kvoterne eller udfasning af overskudsafgiften. Danmark vil endvidere arbejde imod indførelsen af et nyt markedsinstrument.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at et stort flertal af medlemsstaterne vil tage den forventede rapport til efterretning. Få medlemsstater, heriblandt Danmark og Nederlandene, kan forventes at rejse spørgsmålet om sikring af en blød landing i alle medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Kvartalsrapport fra Kommissionen om markedet for mejeriprodukter KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes at forelægge en opdateret markedsrapport om mælk på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010.

Baggrund

Markedssituationen for mælk blev drøftet på Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009, og der blev fremlagt følgende konklusioner: ”Det Europæiske Råd drøftede den nuværende situation på mælke markedet. Det opfordrede Kommissionen til at fremlægge en dybtgående markedsanalyse inden for de næste to måneder, der omfatter eventuelle muligheder for at stabilisere mælke markedet og samtidig respekterer resultatet af sundhedstjekket.” Kommissionen har ved KOM(2009)385 af 22. juli 2009 fremsendt meddelelse om markedssituationen for mælk og mejeriprodukter i 2009. Ifølge meddelelsen vil Kommissionen hvert kvartal præsentere en markedsrapport for Rådet.

Kommissionen præsenterede senest en kvartalsrapport på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010. Rapporten beskriver markedssituationen for mælk og mejeriprodukter.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010 med henblik på præsentation.

Nærhedsprincippet

Der er tale om en rapport og ikke om forslag til egentlige retsakter. På denne baggrund er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Kommissionen forventes at fremlægge en opdateret markedsrapport om mælk og mejeriprodukter på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13.-14. december 2010. Af Kommissionens kvartalsrapport præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 27. september 2010 fremgik det, at priserne både på EU's marked og på verdensmarkedet havde stabiliseret sig på et relativt højt niveau.

Det kan oplyses, at den gennemsnitlige afregningspris i EU i september 2010 lå på 32,3 cent/kg (2,32 kr.) (imod 26,7 cent/kg i oktober 2009). Markedspriserne for smør og skummetmælkspulver i EU er steget siden foråret 2009. Der er ikke opkøbt smør eller skummetmælkspulver (efter licitationsprocedure) siden henholdsvis september og oktober 2009, og eksportrestitutioner for alle mejeriprodukter blev ligeledes nulstillet den 20. november 2009. Der har i 2010 ikke været interesse for at anvende intervention, hvilket var muligt med virkning fra den 1. marts 2010. Kommissionen påbegyndte salg fra interventionslagrene fra den 1. juni 2010. Interventionslagrene er, hvad angår smør, stort set tomme og kraftigt reduceret, hvad angår skummetmælkspulver. EU's eksport til tredjelande, navnlig hvad angår skummetmælkspulver og ost, er forbedret betydeligt i 2010 i forhold til 2009. I den forbindelse bemærkes, at såvel verdensmarkedspriserne som EU's priser er steget som følge af større efterspørgsel.

EU's samlede mælkeproduktion i kvoteåret 2009/2010 ligger 7 % under den samlede mælkekvote og 0,6 % under mælkeleverancen for kvoteåret 2008/2009. Kun Danmark, Cypern og Nederlandene overskred deres nationale kvote med den konsekvens, at de producenter i de nævnte lande, der overskred deres individuelle mælkekvoter skal betale overskudsafgift, som andrager 0,278 €/kg (2,07 kr./kg). Danmarks kvoteoverskridelse er på 19.515,9 tons og vil udløse en overskudsafgift på ca. 40,5 millioner kr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om markedsrapporten.

Konsekvenser

Markedsrapporten har ikke i sig selv statsfinansielle, administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Der henvises til afgivne høringssvar dels vedrørende rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen i markedssituationen og de deraf følgende betingelser for en gnidningsløs afvikling af mælkekvoteordningen, dels vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 vedrørende kontraktmæssige relationer i mælke- og mejerisektoren

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens forventede markedsrapport til efterretning. Regeringen arbejder for, at markedsinstrumenter som intervention og prisstøtte enten ophører eller opretholdes på et minimum som et reelt sikkerhedsnet. Regeringen vil endvidere modsætte sig en udskydelse af gennemførelsen af centrale dele af sundhedstjekket, således at strategien for afvikling af mælkekvoterne ligger fast.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de fleste medlemsstater vil notere sig Kommissionens markedsrapport.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens seneste forventede kvartalsrapport har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. juni 2010 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. juni 2010, jf. samlenotat oversendt den 10. juni 2010.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.